

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo vaše dobre volje. Vask, ki
mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
pridobite za naročnika, vam bo hvale-
šen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu
in zanimivemu čitvu. :: :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

POZOR, NAROČNIKI

Naročnikom naznanjamo, da več ne pošil-
jamo potrdil za poslano naročnino. Za
dostavo potrdilo poleg naslova na listu—
do katerega dne, meseca in leta je na-
ročnina plačana. U p r a v a.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 74. — Stev. 74.

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 31, 1938 — CETRTEK, 31. MARCA 1938

Volume XLVI. — Letnik XI-VI.

FRANCOSKA VLADA SE IZNEVERJA ČEHOSLOVAŠKI

MIRNI NEMŠKI OSVOJITVI SE JE MOGOČE POSTAVITI NASPROTI SAMO Z OROŽJEM

FRANCIJA JE PREPRIČANA O ZMAGI GENERALA FRANCA

PARIZ, Francija, 30. marca. — Z ozirom na veliko nemško zmago v Avstriji, kar je imelo za posledico samo protest Anglije in Francije, gleda Francija v oči dvema novima porazoma.

Francoska vlada je prepričana, da bo v nekaj dneh, ali največ v nekaj tednih, cela Španija v rokah generala Franca; in ravno tako je prepričana, da bo Čehoslovaška kmalu nato, ali se bo upirala ali ne, prišla pod popolno oblast Nemčije.

Francoska vlada se dobro zaveda, da tega ni mogoče preprečiti, da se ne bi zgodilo. V sedanjem položaju je samo mogoče preprečiti, da ti dogodki ne bi povzročili mednarodne vojne in v to smer je francoska vlada obrnila vse svoje sile.

V vseh teh velikih bojih raznih držav, da brez prelihanja krvi dosežejo kak uspeh, se drži Francija svoje meje, da je ne prekorači. Francija ni nikdar nameravala poslati svoje armade na Španjo, navzlic temu, da je večina francoskega naroda za posredovanje na Španskem. Toda Francija je ob istem času odločila pri tem, da na Španskem ne sme biti nobena tuja armada, ki bi ogrožala njeno mejo v Pirenejih.

General Franco je svečano izjavil, da ne bo nobeni državi, ki mu pomaga v njegovem boju proti španskim republikancem, odstopil niti pedi španske zemlje. Ako pa Italija in Nemčija ne boste odpoklicali svojih armad in boste še uporabljali svoje postojanke na Majorki, ki se nahaja ob francoski pomorski zvezi z Afriko, tedaj bo Francija primorana polastiti se drugega Balaarskega otoka, najbrže Minorke, ki se še vedno nahaja v rokah španske republikanske vlade.

O tej svoji nameri je francoska vlada obvestila Anglijo, ki ji je odgovorila, da upa, da bo v dveh tednih prišla do sporazuma z Italijo in da bo za ko-
nečni sporazum stavila svojo zahtevo, da Italija umakne svojo armado iz Španske.

Anglija je prepričana, da se čuti Mussolini zelo ponižanega, ker se je Hitler polastil Avstrije, navzlic temu, da je Hitlerju poslal iskrene čestitke, in vsled tega upa, da bo pridobila Mussolinija, da se zopet pridruži evropskim zapadnim državam.

Velik problem za Francijo je tudi Čehoslovaška, katero od treh strani obkrožuje Nemčija. Hitler jo hoče ponižati v fevdalno državo, ki bo izpremenjena v federalno državo, v kateri bodo vsi narodi imeli enake pravice, kakor je v Švici.

Anglija je že povedala, da Čehoslovaški ne bo pomagala, da si je zatrdila Franciji, da ji bo prišla na pomoč, ako bo napadena. Ako pa Nemčija vkoraka v Čehoslovaško in bo Francija pomagala svoji zaveznici s tem, da bo napadla Nemčijo, tedaj Anglija Franciji ne bo pomagala.

Čehoslovaška je tedaj prepuščena sama sebi, svojih meja proti Nemčiji ne more braniti, vsled česar bo ž njo napravil Hitler, kar se mu bo poljubilo.

DOLLFUSSOVE ZNAMKE ODSTRANJENE

DUNAJ, Nemčija. — Z odlo-
kom generalne direkcije za po-
što in brzojav so bile poštno-
znamke s sliko pokojnega kan-
clerja dr. Dollfussa vzete iz
prometa. Današnji dan je bil
zadnji, da se je lahko te znam-
ke zamenjalo za druge.

Španski republikanci v zadnji obrambi

KAMPANJA ZA VOLITVE V AVSTRIJI

Na dunajske visoke šole
ne bodo več sprejemali
židovskih študentov. —
Nemčija je dovolj moč-
na, da se ustavlja fran-
coskemu napadu.

DUNAJ, Nemčija, 30. marca.
— Minister za vzgojo Oswald
Menghin je danes odredil, da
židovskih študentov ne bodo
več sprejemali na dunajske vi-
soke šole. Židovski študenti, ki
sedaj študirajo na univerzi, so
lahko vsak hip izključeni.

Kampanja za splošno glasova-
vanje, ki se bo vršilo 10. aprila,
je v polnem teku. Glavni propa-
gator je nemški propagandni
minister Goebbels. Včeraj je
govoril pred 100,000 poslušalci
ter strahovito napadel žide in
bivšega avstrijskega kanclerja
Schuschniggga.

Zelo značilna je njegova na-
slednja ugotovitev: — Danes
je v Avstriji več samomorov
kot jih je bilo prej. Razlika je
le ta, da si sedaj židje jemljejo
življenje, prej so se Nemci pro-
stovoljno poslavljali s tega
sveta.

Pri isti priliki je Goebbels u-
gotovil, da je danes Nemčija
dovolj močna, da se lahko us-
pešno zoperstavi vsakemu
francoskemu napadu.

Ob dveh prilikah se je pa
Nemčija bala Francije. To je
bilo ob času okupacije Porenja
in pa takrat, ko je nemška vla-
da izjavila, da bo začela obo-
roževati, ne oziraje se na do-
lobo versajske pogodbe. Da-
nes ni več govora o izprehodu
iz Pariza v Rim. To je bilo ne-
koč, pa ne bo nikdar več.

HAMBURG, Nemčija, 30.
marca. — V svojem današnjem
govoru se je Hitler zopet zna-
sal nad Schuschniggom in za-
hteval najostrejšo kazen za vse
izdajalce.

ZENA IMA HITLERJEV ZNAČAJ

MIAMI, Fla., 29. marca. —
28 letni pisatelj Jason C. Lit-
terhand se hoče ločiti od svoje
žene. Sodniku je povedal, da
ima njegova žena, s katero je
tri leta poročen, Hitlerjev zna-
čaj. Hoče namreč samo koman-
dirati in komandirati. Sodnik
se zaenkrat še ni odločil, če bi
dovolil ločitev zakona ali ne.

PAPEN — POSLANIK NA TURSKEM

ANKARA, Turčija, 29. mar-
ca. — Turška vlada je izjavila,
da je pripravljena sprejeti kot
nemškega poslanika barona F.
v. Papena, ki je bil do anšlusa
nemški poslanik v Avstriji. Do-
sedaj je zastopal v Turčiji
nemške interese dr. Avgust v.
Keller.

OBOROŽEVANJE NA MORJU

Tri države bodo gradile
bojne ladje po 41,000
ton. — Združene države,
Anglija in Francija
v sporajmu.

LONDON, Anglija, 30. mar-
ca. — Med Združenimi država-
mi, Anglijo in Francijo so po-
svetovanja že skoraj končana
in se bodo vse tri države poslu-
žile tozadevne točke v mornari-
ški pogodbi iz leta 1936 ter bo-
do gradile večje bojne ladje,
kakor pa jih dovoljuje pogo-
dba, ker baje Japonska gradi
ladje nad 35,000 ton.

Glede tega so se včeraj ze-
dinili zastopniki teh treh držav
in njih sklep morajo še potrdi-
ti vse tri države. Francija si-
cer ne namerava graditi ladij nad
35,000 ton, toda si je pridržala
pravico, da gradi večje ladje,
ako bi jih gradili tudi Italija
in Nemčija.

Angleški in ameriški morna-
riški izvedenci so se zedinili v
tem, da grade bojne ladje po
41,000 ton.

ROMUNSKI KABINET JE RESIGNIRAL

Patriarh Crisea bo vkrat-
kem predložil kralju se-
znam novih ministrov.
Med njimi ne bo Tatare-
sca.

BUKAREŠTA, Romunska,
30. marca. — Vlada, ki ji načel-
juje patriarh Miron Cristea je
danes resignirala v svrhu re-
organizacije.

Kralj Karol je naročil 69 let
staremu patriarhu, naj mu
predloži seznam novih mini-
strov. To se bo zgodilo še dan-
es ali pa jutri.

Splošno se domneva, da je
sedanji kabinet "starih mož"
doslužil svojemu namenu. Or-
ganiziran je bil 11. februarja,
ko je odstopil na Karolov pri-
stisk ministriški predsednika Go-
ga.

Romunska je sprejela novo
ustavo ter odpravila sistem
strank. Kralj Karol je postal
diktator.

Kdo bo v novem kabineu, se
zaenkrat še ne ve, ve se pa, da
v njem ne bo Tatarescu in dru-
gih liberalnih voditeljev.

GANDHI JE IMEL ŽIVČNI NAPAD

CALCUTTA, Indija, 30.
marca. — Po neki konferenci v
Berhohi Orissi je dobil znani
indijski voditelj Mohandas K.
Gandhi hud živčni napad. —
Zdravniki so mu priporočili po-
poln počitek.

VROČI BOJI SE BIJEJO V ŠANTUNGU

Japonci so zopet zavzeli
dvoje mest. — V veliki
bitki na 130 milj fron-
ti se bori 200,000 voja-
kov.

HANKOV, Kitajska, 30.
marca. — S protinapadi so Ja-
ponci zopet zavzeli Cuijing in
Linčeng, kateri mesti so jim
Kitajci včeraj iztrgali iz rok.
Japonska artilerija je razbi-
la kitajske postojanke, nato pa
je infanterija z naskokom vze-
la mesti.

Vroči boji so tudi v teku o-
koli Jirsijena, Tajerčvanga in
Linija. Okoli Lih-ijena so vsi
opustošene in polje pokrito z
mrtveci.

Japonci so večkrat naskočili
Tajerčvang, toda so bili vedno
odbiti. Nato so ponoči pod ob-
zidjem skopali hodnik, po ka-
terem so hoteli vdreti v mesto.
Kitajci pa so to namero še pra-
vočasno odkrili ter so pobili
mali japonski oddelek, ki se je
hotel splaziti v mesto.

Severno od Linija se bojna
črta vedno preminja, ker en-
krat napreduje ena armada,
drugič pa druga.

Kitajska vlada v Hankovu
priznava, da v Šantungu od-
ločitev še ni padla. Vlada je v
Šansi poslala novo močno ar-
mado in upa, da bodo Japonci
doživeli poraz.

Kitajski poveljniki zatrjuje-
jo, da se bodo mogli Japonci
polastiti Sučova le z največji-
mi žrtvami in bodo morali pred
Sučov z drugimi krajev dobiti o-
jačenja, vsled česar bodo drugi
kraji fronte oslabiljeni in bodo
Kitajci na marsikaterem kra-
ju prebili črto.

Japonci pošiljajo vojaštvo iz
Samsija skozi severni del Ho-
nana ter iz Cintaa po Tiencin-
Pukov železnici. Vojaški opa-
zovalci zatrjujejo, da bodo i-
meli Japonci v nekaj dneh na
južni fronti v Šantungu 100 ti-
soč vojakov.

ŠANGHAJ, Kitajska, 30.
marca. — Japonske bombe in
težki topovi so vstavili kitaj-
ske protinapade, s katerimi so
na 100 milj dolgi fronti na ne-
kaferih krajih potisnili Japone-
ce nazaj za 15 milj.

V teh bojih se bori okoli 200
tisoč kitajskih in japonskih vo-
jakov. Izgube na obeh straneh
so izvanredno velike.

TOKIO, Japonska, 30. mar-
ca. — Kot pravi japonska čas-
nikarska agentura "Domei", je
50,000 vnanjemongolskih voja-
kov zasedlo pred kratkim dovr-
šeno utrjeno črto proti Manču-
kuu. Vojske so izvežbali ruski
častniki. Sovjetska Rusija ima
vojaške zveze z Vnanjo Mongo-
lijo.

Ta črta ima prostore za oklo-
pne avtomobile in tanke v pre-
sledkih treh milj ter vojaška le-
tališča v preslednik 7 milj.

REPUBLIKANCI SE NAHAJAJO V DOBRO UTRJENIH POSTOJANKAH

BARCELONA, Španija, 30. marca. — Za po-
stest Leride so v teku najljutejši boji in fašisti priti-
skajo z dveh strani, toda na svojem desnem krilu
so bili vstavljeni na cesti, ki prihaja iz Frage.

IZGREDI PRED TOVARNO V DETROITU

Policija spremlja stavko-
kaze na delo. — Šest
članov United Auto-
mobile Workers Union je
bilo ranjenih.

DETROIT, Mich., 30. marca.
— Pred tovarno Federal Sew
Works so se završili krvavi iz-
gredi. V tovarni je že precej
časa štrajk, in jo obdajajo pi-
keti United Automobile Work-
ers Union.

Ko je hotela policija včeraj
zjutraj spraviti skozi vrste pi-
ketov kakih 20 stavkokazov, so
pričeli stavkarji metati kame-
nje. Policija je bila pa nato pri-
pravljena. S krepelec in solzni-
mi bombami so se vrgli polici-
sti na štrajkarje in jih pregnali.

Policijski seržant Daniel Lo-
rimer je rekel pozneje: — Do-
bro smo jih premlatili in jim
razbili butice.

Kolikor se je moglo dognati,
je bilo ranjenih šest članov
United Automobile Workers.
Stavka je izbruhnila, ker je
tovarna, ki dobavlja vijake
Fordu in General Motors, zni-
žala svojim delavcem plače za
deset odstotkov.

BELGIJSKI PREMAGARJI PRETE S STAVKO

BRUSELJ, Belgija, 30. mar-
ca. — Ker so premogovne dru-
žbe objavile, da bodo s 3. apr-
ilom znižale premogarjem me-
zde za pet odstotkov, se je po-
javila nevarnost splošne stav-
ke premogarjev. V premogov-
nikih pri St. Vaast jih je že
1450 zaštrajkalo.

TRETJA MINA EKSPLODI- RALA V BELFASTU

BELFAST, Irska, 29. mar-
ca. — Šimoči je v tukajšnjem
mestu zopet eksplodirala mina.
Vse šipe v okrožju 300 jardov
so bile razbite. To je v Belfa-
stu že tretja eksplozija tekem
enega meseca. Mina je bila vr-
žena v bližino Prostopidarske
dvorane, kjer ima svoj glavni
stan ulsterska napredna unijo-
nistična stranka.

NAROCITE SE NA "GLAS
NARODA" NAJSTAREJŠI
SLOVENSKI DNEVNIK V
AMERIKI

Fašisti so pa napredovali v
svojem prodiranju na severu
od Huesce. Republikanci so
morali izprazniti Barbastro in
fašisti so prekoračili reko Cin-
co na dveh krajih med Pueyom
in Zaidinom ter med Abizandom
in El Gradom.

Fašistični častniki zatrjujejo,
da je bilo treba prodiranje pro-
ti Leridi nekoliko vstaviti, da
se popravijo dovodne zveze, da
pride za armado potrebni ma-
terjal in da utrdijo zavzete vi-
šine.

Lerida je bila začasno reše-
na. Okoli mesta so bile zgraje-
ne močne utrdbe, republikanci
imajo dobre postojanke in so
dobili močna ojačenja in muni-
cije.

Ves položaj se je včeraj ze-
lo izboljšal za republikance.
Fašisti pa so bili uspešni v
okolici Caspe, kjer so republi-
kance potisnili nazaj za 6 milj
do Maelle.

V značilnih bojih je bilo iz-
streljenih pet fašističnih ae-
roplanov nemškega izdelka.

V okolici Leride drže fašisti
Frago, toda že dva dni ne mo-
rejo nikamor naprej. Med tem
časom pa so republikanci na
ogrožene kraje dobili močna o-
jačenja.

PREMIJJE V PARISKI STAVKI

PARIZ, Francija, 29. marca.
— Delegati 30,000 stavkoječih
kovinarjev so izjavili, da je bil
dobljen temelj za uravnavo po-
dolgotrajnih konferencah z no-
tranjim ministrom Dormoyem
in ministrom Vaentom Adri-
olom. Ministriški predsednik L.
Blum je osebno pozval štraj-
karje, naj se vrnejo na delo.

ZELEDEC ANGLEŠKE AR- MADE

LONDON, Anglija, 30. mar-
ca. — Angleška vlada porabi
vsak dan petdeset tisoč dolar-
jev, da nahrani svojo armado.
Angleški vojaki pojedjo na le-
to sedemnajst tisoč ton mesa
in 25 milijonov hlebov kruha.
Obede jim pripravljajo 2500 ku-
harjev.

OBVEŽNA VOJAŠKA SLUŽBA V ANGLIJI

LONDON, Anglija, — Listi
posvečajo veliko pozornost iz-
javi Chamberlaina o britan-
skem oboroževanju. "Daily
Mail" pravi, da razmišlja bri-
tanska vlada o uvedbi obvezne
vojaške službe. V nasprotju s
tem pa trdi "Times", da N.
Chamberlain ne misli na kaj
takega.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.70
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrlet	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Kakšen profit imamo z našo krizo?

Ko sem bil pred leti v stari domovini, sem obiskal tudi do- brega znanca iz Amerike. Na- sebil se je bil blizu Celja in se pečal z rejo malih živali. Imel je zajce vse vrste, kokoši in po- dobno drobnarijo.

Razkazoval mi je z velikim veseljem vse.

"Pa kako ti kaj gre, kako ti nese vse to?" ga vprašam.

"E — ne vem, če nese. Ampak enkrat pa lahko, da bo. Vidiš, jaz sem precej denarja vtaknil v vse to. Delal sem kakor sem vedel in znal. Pa je prišlo tukaj bolezen, tam po- ginja tako, da lahko rečem, da je šlo precej mojega denarja v drugo šoto. Res, veliko škode sem imel do zdaj, ampak sem se pa tudi veliko naučil."

Ta znanec mi pride večkrat na misel, kadar se oziram okoli sebe in premišljam položaj, v katerem smo. Imeli smo de- belata leta, mogoče malo več, kakor v starem Egiptu — ima- mo pa tudi suha, ne samo se- dem, ampak že osem, devet. In kakor vse kaže, jih bo še ne- kaj več.

Moj znanec je rekel, da ga je neuspeh veliko naučil. Če bi kaj takega trdil o naši krizi, bi ne odgovarjal resnici. Zakaj naučiti se pravi popraviti dru- gič vse napake, ki so vodile v škodo in krizo.

Če zdaj pogledate v našo javnost, ne boste videli niko- gar, ki bi uspešno popravil to, kar je zagrošenega. Dela se sicer desti, piše še več. Po ra- diu hajajo skoro noč in dan "zdravniki," ki pa povedo ma- lo novega. Po večini kritizirajo tiste, ki poskušajo s kako novotarijo.

Se več se piše. Razprave so tako rčetaste, da nimajo ne re- pa ne glave. Če pride od kod kak radikalen nasvet — bum — to je proti ustavi naših dr- žav. Ako svetuje kdo kako novo pot — bum — to je no- votarija, diši po tujem, če že ne po komunizmu, pa vsaj po rdečem. Biznis in industrija ste pred leti obupno vpila: po- magajte, pomagajte, kaj ne vi- dite, da tonemo? Zdaj se pa dereje: roke proč — pa se bo samo zdravilo!

Tako gre dan za dnem, me- sec za mesecem, leto za letom. Vsako novo misel ubijemo, predno je rojena. Staro pa ne pomaga več.

Človek bi mislil na prvi po- gled, da je vse to lasanje po- dobno tistemu, ki se godi v šolski sobi, predno pride učitelj. V resnici pa je neko pre- davanje, iz katerega pridejo le gotova zrna, ki jih ni bilo po- prej med nami.

Kaj smo imeli pred krizo? Ne eno državo, ampak na deset tisoče. Vsaka korporacija, vsa- ko podjetje, je bila država za- se. Začelo se je navadno tako: ljudstvo, ti daj denar, davke. Mi ti obljubimo pa take in ta- ke profite.

In ljudstvo je dalo. Na bi- lijone delnic je v naši javnosti — sami papirji z obljubami, ki so večsah nesli, danes pa več ne. Samo znana General Mo- tors ima 43 milijonov delnic med ljudstvom.

Ko je ljudstvo dalo denar, so postavili nekaj ali odprli in za- čeli z obratovanjem. Zbrali so svoje podložnike, ki so delali, dokler so delali. Če je bil člo- vek zdrav, močan in mlad — so ga vzeli — če je bilo delo. Pobrli so mu z leti moči in ga- lepo vrnili človeški družbi ali z drugimi besedami: na cesti je bil.

Kako bo živel, kaj bo delal — kdo se je brigal za to? V fevdalni dobi so dali človeka vsaj lajno ali pravico do bera-

čenja. Kos take dobe smo vi- deli še v bivši Avstriji — po- škodovani ljudje so vrteli klju- ke na cestah in na revno zama- zanem in obelem jopiču so vi- sela znamenja nekdanjega člo- veka. Medalja, križec, zopet medalja — sponinjam se re- veža, ki jih je nosil pet.

Ampak ameriška država-kor- poracija ni šla tako daleč. Če- mu pa? Ona je imela posebne pravice od višjih, da človeka lahko vzame, kadar hoče, da ga plača in izkorišča kakor hoče. Da ga vrže na cesto, kadar ji je odveč ali kadar ji več ne no- si dobička.

In človek na cesti — kaj je bil? Javno blago, ki je imelo pravico prodajati se, kakor je vedelo in znalo. Če so se mu kje odprla kaka vrata za nov zaslužek — no dobro, če se pa niso, se pa niso.

Ali se je mogel tak človek kam pritožiti? Kam pa, pro- sim vas. Privilegirana država- korporacija je imela vendar pravico zbirati, kar je bilo na trgu najboljšega blaga, plače- vali, kakor se ji je zdelo in treščiti skozi vrata, kadar ni bil potreben več. In kadar je bil pod kapom, se je mogoče spomnil na tisto lažljivo pove- st o enakih pravicah, prilikah in o vsem, kar pove knjiga demok- racije o enakosti vseh ljudi.

Imeli smo sicer državo in državo, kakor jih imamo še dan- es. Ampak to so bila središča koder je bilo toliko in toliko ljudi, dobro plačanih, katerih edini namen je bil, da obdrže, kar imajo in da pridobe še več.

Če bi bil tak človek prišel do take centrale in vprašal po svojih pravicah, po kruhu in strehi, bi se bil k večjem zna- šel v zaporu.

Danes po letih krize je ven- darle izprememba. Privilegi- rana korporacija — absolutni- stična država v demokratski državi — sicer še vedno dela, kakor poprej, toda . . . Je iz- prememba, pa še velika. Za- kaj ona večja država, ki je bi- la večsah zaprta za vse ljudi, razven za privilegirane skupi- ne, se je kar naenkrat zavedla, da nima samo svojih pravice do človeka, ampak tudi dolž- nosti. To se pravi: vsak člo- vek ima pravico do dela, ki po- menja sredstva za življenje. In če ga nima vsemogočna korpo- racija, ga mora dati država.

To je tista velika spremem- ba, katera je vredna mnogega trpljenja in žrtve. Zakaj dan- es smo prišli do te stopnje — nazaj ne moremo in nečemo več. Človek ve, da ima svoje pravice in ne samo dolžnosti.

In tako smo videli zadnja le- ta skupine ljudi, med njimi pa tablice z napisi: WPA ali PWA — kakor je žebilo. Te tablice so največja pridobitev, ki nam jo je prinesla velika kriza. Za- kaj one pomenjajo alternativo korporirani industriji: če ti nočeš, ali ne moreš, moram jaz. In ta jaz je država.

Privatni kapital gleda po- strani vse to, zakaj vsako delo od strani države pomenja, da bo nekdo prikrajšan na — do- bičku. Kapital je mislil, da je vse to nekaj začasnega, da bo prešlo, kakor hitro se povrne. Toda leto gre za letom — kar je bilo se ne vrne. Nasprotno: od le- ta do leta dela več ljudi za dr- žavo. Baš čitav statistiko iz države Pennsylvania, ki pravi, da je danes 15 odstotkov vseh ljudi na reliefu, to se pravi: ali delajo za državo ali pa žive od podpore, ki jo daje država.

Ni pa to cela povest. Zakaj poleg teh 15tih odstotkov jih je še precej več, ki se nekako pretolčejo, največ s pomočjo drugih. Tudi ti pridejo kmalu na vrsto. Od kraja sta kapital in in-

dustrija posmehalno gledala na te državne skupine delav- cev, češ: vsaj ne bo nič dra- geja, kakor velik fiasko. De- lavača porabi in izrabiti znam samo jaz.

Ampak ko so minevali tedni in meseci, so začele te skupine kazati uspeh. Kamer greš po- naši veliki Ameriki, povsod najdeš dela, ki jih je izvršila ta skupina. Ne samo jarke in ceste, ampak javne naprave, zgradbe, mostove in sploh vse, kar je bilo poprej izključena last kapitala in korporacije.

To je pa samo en del pove- sti. Če kolo pogleda na druga polja, bo kmalu zapazil tako velikanski napredek, da se bo čudil. Na umetniškem in kul- turnem polju sploh je prvič v zgodovini naših držav, da je mogel nared pokazati, kaj zna. Slike na javnih zgradbah, kipi, drama, godba, šola — vse po- vsod delajo ti novi državni del- lavci in ustvarjajo — čuda. Vsa kapitalistična kultura in umetnost nista pokazala v vseh štiri sto letih našega življenja toliko napredka in resnične umetnosti, kakor so jo ustve- rili pozabljeni in neoznani v zadnjih par letih. Duša ame- riškega naroda je prvič v živ- ljenju dobila svoj izraz in raz- mah.

Kapital in privilegirana dr- žava v državi — korporacija — vidita vse to in jih postaja — strah. In ta strah jih je zdru- žil, ko še nikdar poprej. Ne z namenom, da prouče sebe in svoje delo — kaj še. Oni zna- jo vse. Združeni so v skupnem sovražstvu napram človeku, ka- terega dolže, da je vsega tega kriv. In ta človek je naš pred- sednik Roosevelt. On je kriv, ker je pokazal v javnosti, da je tretina ljudi, ki nimajo strehe, kruha, sredstev. Da je pošte- ca privilegirancev, ki ima v ro- kah vse, velika večina ljudstva pa nič. To sovražstvo je tako veliko in zagrebano, da je bilo treba dodatnega varstva za predsednika. Vsaj ste čitali te dni o novih avtomobilih, ki spremljajo predsednika, avto- mobilih, ki so kakor male trn- njave in orožarne, ki jih ne more predreti krogla in ki imajo pod sedeži vse priprav- ljeno: od strojne puške do ro- čnih granat in plinov.

Korporacija in kapital sta bila vsa leta, kar jih pomimo, vedno mečna in zmagovita. Ljudstvo je bilo tako prepriča- no o tem, da je na debelo pro- dajalo sebe. Ali se spominjate starejših volitev?

"Republikanca bom volil . . . Oni imajo vse v rokah, tovar- ne, podjetja in denar. Kakor bom pa živel, če ne pridejo ti na površje?"

In bilo vselej tako, da so iz- med štirih volitev zmagali tri- krate republikanci, enkrat de- mokrat. Tako smo imeli pod krinko ljudskih zmag v resni- ci je zmage — velekaptala, veleindustrija.

Tudi zdaj pravijo v javnosti, bolj potihoma sveda, da bo sla- bo, dokler bo ta predsednik. Velekaptal baje za nalašč za- pira podjetja, da omaje vero v predsednika in njegova dela. Deloma je to res, ampak samo deloma. Zakaj stvar je ta- ka: odkar imamo krizo, smo izdali že skoro dvajset mili- jard za javna dela in podpore tistih, ki jih ima država ali za- poslene ali samo na podpori. Naš javni dolg je narasel na skoro 38 milijard, kar je toli- ko denarja, da sploh ne velja misliti o tem, ker ne prideš do nobenega zaključka.

Vse te milijarde je treba od-

nekje dobiti. Lahko si država denar izposodi, ampak ga je dolžna. In dolg je treba vrniti na en ali drug način.

Da velekaptal nalašč naga- ja in razširja sovraštvo, to je javna tajnost. Ampak da s tem škodi v prvi vrsti sebi — je tudi znano. Zakaj kar dr- žava rabi, mora dobiti. Dobi pa tam, koder je.

Ali je pri tistih kaj, ki so pri državnih delih ali na reliefu? Če bi bilo, bi ne bili tam, koder so. Ker ni tam, se gre tje, ko- der je.

Zadnje tedne je bilo polno krika in vika o taksah in dav- kih, ki jih pobira vlada. In kolo vpije? Industrija in vele- kapital.

Ta dva sta začela krizo s tem, da sta delala s človeškim materialom kakor gospodinja s kangeljami, v katerih dobi preservirano hrano. Kapital ni hotel, da proučuje, študira nove čase, nove razmere. Nak- Ker mu ni neslo, je zaprl. In še več. Da se ogne človeka, je začel vpeljevati nove avto- matične stroje.

Ampak s tem ne rešuje pro- blema. Zakaj vsak dodatni "robot" dodaja nove milijone tistim vrstam, ki so v oskrbi vlade. Čim več jih je, toliko več se rabi denarje. Čim več se rabi več denarja gre. To po- menja vedno večje davke, ki zadevajo pred vsem one, ki imajo.

Zdaj vpije velekaptal: ja, davki more vse: industrijo, kap- ital in vsak napredk.

Zdaj pa pride vprašanje: kdo je pa povzročil te davke? Ali ne industrija in velekaptal? Ali nista desetletja izko- riščala človeka, kakor se ne more in ne sme izkoristiti no- bena žival? Milijone ljudi kri- je črna zemlja, milijone, ki so padli kot žrtve kapitalu in profitu.

Ker se po zakonih narave masčaje vse na svetu, naj se pa še to. Dolgo vrsto let sem o- pazoval za lastnimi očmi vse to in se čudil, kako je to mogoče. Iskal sem po vseh prelatih od- govora na vprašanje, zakaj je tako. S čudnimi občutki na neodgovorjena vprašanja sem gledal vrste, ki so hodile dan za dnem v tista obupna žužata, ki jim pravimo podjetja, prečat svoje moči in dneve svojega življenja večno lačnemu kap- talu in profitu. Vsak vrag se enkrat nažre — le ta se je zdel, da je brez dna.

No, pa ga ima. Nekdaj je bilo nekje preveč — danes pa trpita kapital in profit na akut- ni dispesiji — to je: ne pre- bavljata več. Oba imata to posebnost da živita samo, do- kler raste, se redita.

Vse to se nehuje danes. Kap- ital in profit sta šele začela dobiti probleme, medtem ko jih delavec že rešuje. Vse to je velik dobiček iz depresije. Č- bi je ne bilo, bi človek še danes mislil, da je človeška usoda s kruhom in streho v rokah tistih ki so vladali in dovladali.

Kadar premišljuješ čase, v katerih živimo, in če vam ne gre tako, kakor bi sami radi, pa se tolažite s tem, da tudi drugim ne gre boljše. Da vsa kriza izboljšuje človeka in nje- gov položaj in da da priprav- lja pogreb za tisti sistem, ki je rodil kapital in profit, in z njim največje in najnesramnejše iz- korščanje nešteti delavskih milijonov, živih in mrtvih.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

EDINA SLOVENSKA POGREBNIKA
V NEW YORKU IN OKOLICI
PETER JAREMA MME. **JULIJA JAREMA**
(za moške) (za ženske)
Pogreb \$110. in več
Predno greste kam drugam, pa če je še tako daleč, pridite, ali pa telefo- nirajte nam za posvetilo.
Janičino, da boste z našo postrebo popolnoma zadovoljni.
129 E. 7th ST., med 1. Ave in Ave A | 797 PROSPECT AVE., vogel 155 St.
NEW YORK Tel.: ORchard 4-2282 | B E O N X Tel.: MEtrose 5-3277

Peter :: Zgaga

Proti nespečnosti je nešteto zdravil. Toda le malokatero se obnese.

Poznam pa človeka, ki se proti nespečnosti poslužuje svojevrstnega pripomočka.

— Če ponoči ne morem spati, — je pripovedoval, — vsta- nem in izpijem kozarec vina. In če ne morem zaspati, še en kozarec. In še, tako da jih izpijem pet.

— Kaj pa če tudi po petem kozarcu ne moreš zaspati? — so hoteli vedeti.

— No, ko jih pet izpijem, mi je pa tako prijetno, da mi je vseeno, če zaspi ali ne.

Tisti, ki piše za javnost, se mora pravilno izraziti, si- čer ga polomi, da je joj.

Nedavno sem čital poročilo z nekega farmerskega shoda, v katerem je bilo rečeno:

— Gvornik je tako dolgo go- voril o gnoju, da smo ga bili vsi siti.

Vsaka ženska, naj je še tako srečna in zadovoljna v zakonu, si včasih misli, da bi bilo naza- dnje vendarle bolje, če bi bila s kom drugim poročena.

Nič ni lažjega kot pritože- vati se nad težkimi časi. In nič ni težjega kot težke čase lahko prenašati.

Aretirali so moškega, ki je imel devet žen.

Zaradi bigamije je bil ob- sojen na pet let ječe.

Iz zapora je pisal prijatelju: — Oh, dragi prijatelj, ti ne veš, kako krasna je svoboda.

Često misliš, da se ti sreča smehlja, a se ti samo smeje.

Dandanes je mlademu de- kletu precej težko ujeti moža.

Žene namreč preveč skrbne pazijo na svoje moze.

Pravijo, da kdor sanja o bo- dočnosti, prespi sedanost.

Tisti, ki noče pametno misli- ti, je zagrizenec.

Tisti, ki ne more pametno misliti, je norec.

Tisti, ki si ne upa pametno misliti, je suženj.

Slavni slikar je slikal staro in sitno bogatinko.

Ko je bila slika gotova, jo je vsa nezadovoljna motrila in rekla:

— No, ta slika se vami pa ni posrečila, gospod.

— Prav imate, — je odvrnil slikar, — toda pomisliti mora- te, gospa, da se tudi vi niste pogodu Bogu prav posebno posrečili.

Marsikateremu samcu je do- nar stranska stvar, dokler se z bogato vdovo ne poroči.

V neki družbi pri vojvodinji Richmondski je sedela tudi že- na uekega ameriškega bankirja, ki se je bahala s svojim boga- stvom.

"Za svoje dragulje skrbim še na poseben način," je dejala med drugim. "Svoje briljante čistim z amoniakom, rubine s starim borodjeem, smaragde z zlato vodo iz Gdanska in safi- re z mlekom. Kako pa delate vi, vojvodinja?"

"Nu, to bi mi bilo preveč de- la," je odvrnila vojvodinja, ki jo je hotela malo uštipniti. "Če pride kakšen prašek na moje briljante, jih enostavno vržem proč."

— Ura še ni deset, ti pa si že iz gledališča nazaj. Kaj je bila predstava tako kratka?

— To ravno ne, ampak na gledališkem letaku stoji zapisa- no, da se vrši zadnje dejanje igre en dan pozneje.

Velikonočne pošiljatve

Nikdar ni spomin na domovino in na svojece tako jasen in svetel kot v velikonočnem času.

Pa tudi naši domači o Velikonoči nestrpno čakajo pisma iz Amerike.

Veseli so pozdravov in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatev.

Poslajte velikonočna darila v obliki de- narne nakaznice s posredovanjem

Slovenic Publishing Company Travel Bureau
216 West 18th Street New York, N. Y.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

POROČILO IZ CENTER, PA. IN OKOLICE

Poroča FRANK SCHIFRAR, zastopnik “G. N.”

Kar se tiče dela, je pač tako kot po drugih krajih. Premogorovi zelo slabo delajo, posebno velike kompanije, komaj po 2 ali 3 dni v tednu. Tudi drugi delavci imajo dosti časa za počitek. Westinghouse tovarna v East Pittsburghu še vedno več ljudi odslavlja kot jih na novo zaposli. V tej tovarni dela precej ljudi iz te nasebine.

Cement tovarna na Universal, ki je praznovala dva ali tri mesece, je pa pričela obratovati. 1. marca je šlo precej ljudi delat, vsled česar se bo nasebina Universal zopet oživela, kar je zelo razveseljivo za tamkajšnje rojake.

Kar se tiče predpustnih in pustnih dni, smo se pa tudi še precej dobro imeli. V tem predpustu smo imeli več slavnosti in lepih prireditvev, ki nam bodo ostale še dolgo časa v spominu.

Prvo slavnost je bila priredila hčerka Mary Peternel svojim staršem Franku in Katrini Peternel ob priliki njih srebrne poroke. Bilo je na razpolago za udeležence dosti dobrih okrepčil in tudi godba je bila, tako da je rajalo in se veselilo občinstvo do ranega jutra.

Sinovi in hčere Mrs. Frances Oblak so priredili materi lep party v čast njenega rojstnega dne. Slavnost je bila posebno za starejše ljudi zelo zabavno.

Prav je, da se tudi starejši ljudje včasih malo povesele. Zažejne in lačne je bilo tudi dosti na razpolago, tako da so imeli vsi udeleženci par lepih in zabavnih ur.

Na Universal v Slovenskem domu so priredili sinovi, hčere in prijatelji Paulu Kokel in njegovi soprogi Johani lepo presenečenje ob praznovanju njih srebrne poroke. Prirediteljem se je popolnoma posrečilo jubilarita iznenaditi. Mize so bile obložene s samimi dobrimi reči, godba na razpolago, dosti nedolžne šale itd. Jaz že nisem plesal 10 let, na tej priložnosti pa ni bilo drugače, da sem moral. Vsem slavljencem pa le pa hvala in kličemo Vam: Še mnogo let sreče in zdravja ter da bi dočkali še mnogo godov in tudi kako zlato poroko.

Jurij Previč in še nekaj drugih rojakov iz White Valley nas je obiskalo dne 27. februarja, ko so se vračali iz Pittsburgha od federacijske seje od S. S. P. Zveze. Jurij je obnem zahteval tudi neki present, trdeč, da je popolnoma upravičen do nje. Pa je “trubel”. Reči, ki so prištimane zanj, pravi, da ne mara, da jih že ima. Kar bi pa rad imel, pa na Center nimamo v zalogi in bi mu mogoče tudi lahko kaj škodovalo. Jurij, boš moral še malo počakati.

Pri Franku in Matildi Yeram se je oglasila storklja in pustila krepko hčerko prvorojenko. Mati in hčerka sta zdravi.

Na pustno soboto zvečer je tukajšnji Slovenski Klub imel maškarnado veselico v Sloven. skem domu na Center, ki je bila tudi zadovoljivo obiskana.

Kot zastopnik Glas Naroda pripravim, da se rojaki naročite na najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki — Glas Naroda, kjer ta list prinaša dosti zabavnih in tudi poučnih člankov in raznih novic iz celega sveta. Kolona Petra Zgaga je dosti zabavna. Seveda, ga Peter tudi včasih malo polomi, pa nič za to. Peter že ve, kaj govoriti.

Tedenski koticček, ki ga priobčuje I. Bukovinski iz Pittsburgha je tudi jako zanimiv. Omenjeni lepo in jedrnatopopise novice iz Pittsburgha. Bilo bi škoda, ako bi Bukovinski prenehal z dopisovanjem iz naše okolice in Pittsburgha.

Glas Naroda prinaša razne novice iz Kanade. Ručigaj je lepo popisal razmere med Slovinci v naši sosednji državi.

Vse pa nadkriljujejo članki, ki jih piše Frank Kerže. “Počvasko lipo”. Škoda, kdor jih je zamudil, da jih ni čital. Mož popiše čisto podomače razmere, ki se gode med slovenskim in drugim narodi ter med vladami in kapitalisti. Kdor bere njegove članke in jih preštudiraj, pride do prepričenja, koliko je gnoja in hinavščine in lumparije dandanes na svetu: med visokim in tudi nižjim razredom.

Takih dopisnikov je nam treba, da narodu malo pojasne, da na svetu ni vse zlato, kar se sveti, pa naj bo med bogatimi ali preprostimi delavci.

Nazadnje pa še Petru Zgagi povem čisto na uho, da ne bo kdo drugi vedel, da sem pred kratkim obiskal Tomaža Previča na Universal. On je postrežljiv možak. Dal mi je čašo neko bele tekočine, s pripombo: — Na, pokusi!

Oh, boy, to je bila roba. — Kje si pa tega dobil, — ga vprašam. Pa pravi: — To je pa newyorčan, ta beli.

Nato sem opomnil, da nas bo enkrat poleti najbrže Peter Zgaga zopet obiskal, in ga vprašal, če mu ga bo kaj prisparal.

Malo se nasmeje in pravi: — Bom poskusil, če ne bo v obiskom predolgo odlašal.

Jaz vem, da Tomaž nima navade take robe pomladi prav dolgo spravljati. Zgaga, sedaj pa že več, pri čem si.

Naj bo za enkrat; mogoče se zopet oglašim čez čas.

“OBZOROVA” DESETLETNICA.

“Jugoslovanski Obzor” slovenski tednik, ki ga izdaja Mr. Rado Staut v Milwaukee, Wis., je praznoval te dni desetletnico obstoja, pri čemer je izšel list na osmih straneh.

V slavnostno številko so prispevali sledeči naši kulturni delavci: Ivan Zorman, Cleveland, O.; Slovani, pesnik; Leo Zakrajšek, New York; Dvema prijateljema v sponin; dr. F. J. Kern, Cleveland; Nekaj o naših časopisih v Ameriki; Fr. Kerže, New York; Nasebina z glavo brez glave; Joe Match, Cleveland; Spomini na pet in dvajset let nazaj in pozneje.

Poleg teh so zastopani še drugi in list krasi tudi več slik naših javnih delavcev in pokojnih časnikarjev, ki so se udeleževali pri “Obzoru” ozioroma še prej pri “Sloveniji”.

Slovenskemu časnikarskemu podjetju čestitamo ob njegovem jubileju.

MINNESOTSKE NOVICE.

Stana Ogrizović, ki je živela v Buhlu mnogo let, je zadnje dni umrla v Milwaukeeju, Wis., kjer je bila leto dni pri svojih otrocih.

Miss Silvija Krašovec iz Aurore, znana violinistka, je imela zadnje dni dobro obiskano koncert v Virginiji po prizadevanju Ameriško-jugoslovanske zveze.

Priscilla Lapp, slovenska učiteljica iz Gilberta, je prejela prvo nagrado za dve najboljši igri iz indijanskega življenja, ki sta bili predstavljene na šolskem odru v Two Harborsu.

“ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA...”

V Ironwood, Mich., je umrl John Mukavec, star 69 let in rojen v Selservu pri Vrtu, Vinica v Beli Krajini. V Ameriki je živel okrog 50 let in v Clevelandu zapuščal brata, v Seattle, Wash. pa sestro.

V Barbertonu, O., je po dolgotrajni bolezni v starosti 58 let umrla Mrs. Josephine Kopač, rojena Knaus. Pokojna je bila doma iz Moravc pri Kamniku in v Ameriki je bivala 34 let. V Ameriki zapuščala svoja druga brata Mike Kopača in dve hčeri. Spadala je k društvu “Ljubljana” SNPJ čigar članstvo jo je sprejelo k zadnjemu počitku na pokopališče sv. Križa.

V Mercer County, Cal., je umrla Mrs. Ana Rogud, roj. Šuštarji v Porterville. Pogreb je bil 17. marca na katoliško pokopališče. Za njo žaluje soproj in tri sinovi, od prvega moža (Poropat). Zapuščala priletno mater, 3 brata in 4 sestre. Naj v miru počiva.

Ob 40-Letnici

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

beleži in nudi v obeh oddelkih:

IMOVIINA — \$2,254,385.93

ČLANSTVO — 22,954

NAPREDEK v zadnjem letu 2593 članov

ŠTEVILO društev 187

PRAVILA — Sodobna in moderna

POSLOVANJE — V soglasju zadovoljstva

KAMPANJA: V marcu, aprilu in maju

ZAVAROVANJE: Šest različnih certifikatov

KONČNO: Če niste še dovolj zavarovani, pristopite k najboljši, svobodni in bratski organizaciji v Ameriki.

GLAVNI STAN IN LASTNI DOM:

ELY, MINNESOTA

ZANIMIVA IGRA V BARBERTON, OHIO

Dram. društvo “Slovenija” je v času svojega obstoja priredilo lepo število krajših in daljših iger. Režiserji in igralci so se vedno z vso vnemo oprijeli svoje naloge in hoteli pokazati občinstvu, da se te vrste dela ne ustrašijo. Največja želja je pa bila režiserjev in istotako tudi igralcev, da bi posetniki ene in druge prireditve odnesli lep vtis. Kolikor mi je znano, se je v največ slučajih tudi tako zgodilo, in marsikdo si je želel, da bi društvo zopet kmalu priredilo kakšno zanimivo igro.

Med igrami, ki jih je društvo priredilo zadnja leta, je bilo par daljših dram, ki so bile tako živo predstavljene, da se je marsikomu oko zarošilo. Razume se, da preprost delavec tudi rad vidi dramo, ki je posneta iz delavskega življenja, toda večina posetnikov se je pa vedno bolj zadovoljila s komično predstavo, ki je vzbudila obilo smeha.

Tako se je tudi eden in drugi izrazil, da rajši kaj takega vidi, da se do solz nasmeje, za kaj takega da se tudi izplača potrošiti par nikeljnov. Društvo “Slovenija” se pa na kaj takega tudi ozira in hoče v splošnem ustreči večini in tako posetnike čimbolj zadovoljiti.

Vodilne osebe pri društvu so končno iztuhale, da bi bilo za barbertonsko nasebino primernejša igra kakršna je “Micki je treba moža”. Igra je bila že igrana v nekaterih nasebinah in kritika je bila vselej povoljna. Torej, kar imajo radi drugje, bomo gotovo radi imeli tudi v Barbertonu. Zato naznanjam rojakom in rojakinjami v Barbertonu in okolici in tudi bolj oddaljenim nasebinam, da bo društvo “Slovenija” priredilo igro “Micki je treba moža” 17. aprila, to je na Velikonočno nedeljo ob 3. uri popoldne.

Igra “Micki je treba moža” je delo Slovence, gospoda Vinka Koržeta. On je posegel v naše domače življenje, kakršno smo imeli nekoč v stari domo-

vinu in zato sem prepričan, da nas bo ta igra na velikonočno nedeljo popolnoma zadovoljila.

V igri se kaže polno življenje preprostega naroda. Videli bomo fante in dekleta v narodnih nošah. Dalje pravo starokrajško svatbo s plesom, petje in vriskanjem in še nešteto drugega zanimivega, pa kaj bi še dalje opisoval. Rečem le to, da kdor bo prišel na to prireditev, bo imel priliko videti in slišati nekaj veselega in prepričan sem, da ne bo nobenemu žal.

Toda društvo “Slovenija” bo dalo še več. Posetniki bodo poleg dolge igre “Micki je treba moža” imeli priliko videti še nekaj drugega. Lahko se torej reče, da bo predstava prvovrstna in tako tudi povsem nekaj novega v naši nasebini.

Lahko bi opisal igro bolj podrobno in pojasnil pomen dejanj, ker se bo pa gotovo tudi režiser oglašil in pojasnil, kar se mu zdi potrebno, ne bom jaz bolj na široko opisoval.

Če nam bo vreme naklonjeno, bomo prav zagotovo imeli na velikonočno nedeljo veliko posetnikov v slovenski dvorani samostojnega društva “Domovina”. To bo tembolj razveselilo igralce dramatičnega društva in zato bodo v bodoče še rajši igrali in tembolj navdušili posetnike.

Pozdrav!

Frank Troha.

POBIT V TOVARNI.

V Barbertonu, O., se je rojak Joe Čič poškodoval pri delu v tovarni. Nahaja se v bolnišnici, v kateri je že preстал operacijo.

DEČEK UTONIL V VODNJAKU.

V Terre Haute, Ind. se je dne 18. marca John Stengarju pripetila velika nesreča. Njegov sinček, star 2 leti in 10 mesecev, je padel v kapniški vodnjak in utonil. Pokopan je bil 21. marca ob prisotnosti velikega števila prijateljev in znancev žalujočih roditeljev.

O DELU IN POLITIKI V GOWANDI, N. Y.

Napisal John Matekovich, član C.I.O.

V Glasu Naroda dne 10. marca je tukajšnji dolgoletni nasebenec rojak Charles Sterniša opisal tukajšnje delavske razmere in svoje 33 letne izkušnje v nasebini.

Poročal je tudi, kako se je okrog 550—600 tukajšnjih strojarjev zadnje jesen organiziralo v Narodni Usnjarski Asociaciji ter kako smo dobili od Brown Shoe kompanije v največji zimi vsi skupaj brezplačne počitnice.

Ker se pa ni naš Charles več po tistem oglašil v javnosti, bom jaz poročal, kaj se godi v Gowandi izza tistega časa.

Ker smo vsi brez dela, se je za nas zavzel naš mestni advokat. spisal je nekakšno peticijo, najel par sukerjev da so se vozili okrog ter nabirali podpise delavcev. Peticija se je glasila, da če se odgovemo uniji, bo kompanija takoj odprla tovarno, imamo pa lahko kompanijsko unijo, če hočemo. Tem zaslepljenim delavcem so dali avte na razpolago naši mestni trgovci in tudi priljubljeni oče župan. In te trgovce mi delavci kupiramo in tudi od župana kupujemo mleko.

Če se je človek znajdel v mestu, bodisi v trgovini ali na banki, takoj so mu potisnili peticijo pod nos ter v podpis. Ker je bilo teh peticij večje število, so se nekateri ameriški “izobraženci” kar po trikrat podpisali. Toda peticija je bila neuradna ter se ni vedelo, kdo jo izdaja, radi tega je bila ena raztrgana, ena pa vzeta in je splapolala k Delavskemu odboru v Washington, kjer čaka rešitve. Druge pa nabirajo prah v uradu mestnega advokata in bodo sedaj prav gotovo spravile nekatere v vročo kašo, kakor izgleda.

Ko je ponehalo obratovanje, je kompanija obljubila, da bo zopet začno z obratom, se bo vpoštevalo tiste delavce, kateri so največ let delali v tovarni.

Pred par dnevi se je začelo s pičlim obratom, toda kakor po navadi, gospodje ne drže besede.

Delavci se zavedajo, da je to le bosovski trik, da bi se delavci med seboj skavsali za košček kruha ter s tem unijo pustili.

Toda slavna gospoda se menda moti, in bode sedaj gotovo imela opravka z Delavskim odborom v Washingtonu, kar seveda ne bode nič novega za notorično Brown Shoe kompanijo.

Dne 22. marca se je zapel nahajal tukaj gospod iz St. Louisa ter fistim, ki so pričeli delati (okrog 125) prinesel za darilo 10% znižanje že itak pičle plače. Tako se sedaj sliši, da ravno tisti, ki so z omenjeno peticijo letali okrog, izpregledujejo ter se kesajo svojega umazanega dela, ker niso vedeli, da se je skrivalo znižanje plač v tej zvijači.

Sedaj groze z novo peticijo proti znižanju in s stavko. Pametni delavci so pa tudi na to ne bodo podpisali in tudi na stavko ne poidejo, ker ni zrel čas za to. Če slučajno pride do stavke, se bo vedelo, kdaj prijeti gospodo za ušesa, ne pa sedaj, ko je večina delavcev zunanaj ter je pičel obrat.

Sedaj pa k našim mestnim političnom. Delavci vemo, da imamo v mestni zbornici same nasprotnike naših interesov, posebno ker so zraven kompanijski formani.

Volilni zakon države New York zahteva, da oseba lahko glasuje in tudi kandidira v odbore samo v tistem kraju, kjer ima rezidenco, ali po domače

povedano, kjer ima bajto, bodisi svojo ali v najemu, da v njej živi.

Toda pri nas se to ne vpošteva, ker Gowanda je menda v Nemčiji, ne pa v Ameriki.

Pred leti smo imeli župana izven nasebine, in neki mestni možak je bil z “velikansko” večino ponovno izvoljen dne 15. marca. Ko so se vršile primarne volitve, so hoteli delavci postaviti svojega za kandidata, toda mestni očetje s pomočjo trgovcev in bankirjev so z grožnjami pregovorili delavske kandidate, kateri so nam dali na znanje eno uro pred volitvami, da odstopajo od kandidature.

Delavstvo, ne vedoč, kaj se je v mestu skuhalo, je drvelo proti volilnim prostorom v nadi, da porazi svoje sovražnike, toda da se je vračalo z povešanimi glavami in preklinjajoč, da nas pa drugo spomlad ne bodo tako zlopa spravili na linanice.

Nikoli v zgodovini mesteca Gowanda ni bilo toliko naroda pri primarnih volitvah. In ko so se vršile glavne volitve, so glasovali na 15. marca menda sami delavski krvoseci, ker je bilo oddanih celih 8 glasov. Tu je torej znamenje, da bode nekega lepega dne konec govandskega fašizma.

Ker mi je dana naloga od unijskega odbora, apeliram na rojake, da so previdni pri nakupovanju svojih vsakdanjih potrebščin ter naj kupujejo pri delavstvu naklonjenih trgovcih.

Če kdo ne ve, kdo so ti trgovci, naj vpraša, in z veseljem se mu bo povedalo, kateri so z nami, ne samo takrat, ko imamo denar, nego tudi v boju proti izkoriščanju delavstva. Če je delavec izkoriščen, je tudi slab business, toda velika večina naših trgovcev tega ne ve, oziroma noče vedeti.

Apeliramo tudi na ženske, da pristopijo v ženski unijski klub — ali takozvani “auxiliary”, ki se sedaj organizira.

Namen te organizacije je, da se ženske sestajajo ter razmotrivajo, kdo je — in kdo ni upravičen do businessa, katerega imajo trgovci od delavcev. S pomočjo naših žensk se bo tudi tem trgovskim srakam stopilo na prste.

Tukaj imamo samo eno slovensko greecijsko trgovino, in jaz še do danes nisem direktno slišal, da bi se njena lastnica izrazila, da je proti delavcem. Torej je vredna, da ji gremo na roko, kakor tudi drugim, kateri so z nami. Pijavke bomo pa bojkotirali.

Če bodo delavci pametni v (Nadaljevanje na 6. str.)

ALI IMATE TE POSEBNOSTI?

PIJTE TRINERIVO ANGELICO!

Ali imate teku? Ali trpite vsled glavobola, nerazdražljivosti ali napadov jeze? Ali vas muči promučno utrujanje srca kakohitro ležete ali nemir no spite in zjutraj tako utrujeni vstanete kot da bi opravili dnevno delo? Če se z Vami to dogaja, Vam bo Trinerivo Angelica kmalu pomagala. Lečila Vam bo želodec in črevesje, ne da bi Vam oslabila telo, vrnila zdrav tek in popolno prebavo. Spali boste mirno in boste zjutraj polni energije. Trinerivo Angelica je tonika, napravljena iz angelice in drugih zdravilnih zelišč ter californijskega sladkega vina. Je zelo prijetna za pitje. Pri Vašem lekaru ali naravnost od Joseph Triner Corp., Chicago, Ill.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.29	Din. 300	\$ 20.50	Lir 300
\$11.65	Din. 500	\$ 27.00	Lir 500
\$23.00	Din. 1000	\$112.50	Lir 1000
\$45.00	Din. 2000	\$167.50	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljume se boljše pogaje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$16.50
\$15.—	\$21.—
\$20.—	\$26.—
\$25.—	\$31.—
\$30.—	\$36.—
\$35.—	\$41.—
\$40.—	\$46.—
\$45.—	\$51.—

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NAJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO SI.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY “Glas Naroda”

416 WEST 104th STREET

NEW YORK, N. Y.

Slovenski farmerji v Ameriki

POSLEDICE STRAŠNE POVODNJI

Napisal J. R. SIMONICH, Porterville, Cal.

Californija je dežela, ki ni navajena mokrih let, kajti navadno imamo več suhih kakor mokrih.

Kolikor jaz pomnim, smo imeli tukaj najbolj suho leto 1894. Takrat ni niti trava obzelenela skozi celo poletje.

Kakor se gospodarske in druge razmere neprestano spreminjajo, tako stališče, zdi se mi, so zavzeli tudi vremenski pojavi.

Zadnja tri leta se californijski farmerji ne moremo pritožiti zastran zemeljske namake, ker je svoječasno deževalo več kot preveč.

Minulo leto je povodenj v Californiji povzročila ogromno škodo. Zgloovina pa nam ne pove večjih poplav v Californiji, kakor smo jih doživeli letošnje leto. Že meseca decembra, m. l. so bile v Californiji v mnogih krajih velike povodnji.

Deroča voda je odnašala mostove, razlirala pota in železniške tise, da je bil promet v mnogih krajih za več dni ustavljen.

To škodo so popravili, kakor hitro je bilo mogoče, promet je bil zopet normalen, in nislili smo, da bo pri tem ostalo. Toda žal, naše nade se nam niso izpolnile.

Okoli prvega marca je začelo po dolinah močno deževati; po gorovju, v Sierra Nevada, je zapadel debel sneg. Vetrovi so obrnili v drugo smer, po hribovih je deževalo več dni. Gorak dež je stopil po gorah sneg. Ta masa vode je vdrla v doline in odnašala s seboj, kar ji je bilo na potu. Najbolj prizadeta je južna Californija, posebno Los Angeles. Težko zgubo trpi tudi San Yoaquin Valley. Voda je zalila velik del mesta Fresno. V Madera, je voda farmerskega delavcem odnesla skromna bivališča. Mesto jim je postavilo šotore, v katerih prebiva čez 700 mož, žena in otrok. Mestna uprava jih hrani, kar jo stane čez en tisoč dolarjev na dan.

To so tujei, ki so prišli za delom v Californijo iz več držav. Največ jih je iz Oklahome in Texasa, ker delavci, ki so vajeni obiranja bombaža, zaslužijo

tukaj več kakor v svoji domovini.

Pravijo, da so zadovoljni z mestno postrežbo in ob večerih si prirejajo domače zabave, ker je med njimi več muzikantov.

Tajnica, tega kempa je izjavila, da ne ve, odkod bodo za te ljudi denar prišel, ker vsak se na "relief" zanaša.

V tej kempi so tudi ženske, ki bodo kmalu postale matere, in kot take potrebujejo posebne postrežbe.

V Porterville ni povodenj povzročila posebno velike škode, kakor da je na več krajih preplavila ceste in tu in tam odnesla kak kurjak ter izpodkopala ograje.

Tulare Lac, ki je svoječasno v suhih letih, prideloval bogato pšenično žetev, je voda poplavila za okrog 30,000 oralov. Bati se je najhujšega, ker po gorah sneži in dežuje. Popravljajo močne nasipe, pa kaj to pomaga, ako od nasprotne strani pritise močan vodni pritisk, ki v trenutku uniči vse delo.

Srečno je moja žena utekla pred močno naraščajočo reko San Youquin, dne 13. marca.

Najina hči Lillian je zaposlena v Sacramento že tri mesece v državni službi pri Motor and Vehicle Department. Ker ni bila poprej še dosti od doma, je želela, naj jo pride mama obiskat, ako količkaj vreme dopušča.

Zjutraj 12. marca je zopet deževalo. Kaj naj storim? — Grem ali ne? Vem, da me ne strpno pričakuje, ker ji sem obljubila, da jo ta dan obiščem.

V takem vremenu se jaz ne bi podal na 240 milj dolgo pot. Materina ljubezen do svoje hčeri je zmagala. Sin Jaek je pogljal avto, in manj kakor v šestih urah sta dospela na cilj.

V Sacramento je še bolj deževalo. Reke in potoki so naraščali. Prihodnji dan, hm, je boljše, da greva opoldne domov, preden bo voda cesto občila in nas za par dni v neprijetnem položaju zadržala. Poslovila sta se in poglala proti domu. Voda je po nižjih krajih že občila cesto, tako da je dosegala že skoraj do osi. Na vsakem

nevarnem mestu so bile postavljene javne straže. — Naprej! — se je slišal klic.

Ko sta pustila mesto Merced, je bila vožnja od južne strani proti severu že zaprta in prekinjena za dva dni.

Žena je zahvalila Boga, da je srečno dospela domov in obljubila da v slabem vremenu ne gre več na daljno pot.

Povodenj v južni Californiji, kakor jo je Glas Naroda v 53. številki natančno opisal, je pomenjala. Glasu Naroda izrekamo od moje strani vso čast in priznanje za točno poročilo prizadetega občinstva.

Severni Californiji še vedno preti nevarnost. Kmetje ojačujejo nasipe. Sacramento River je zopet prestopila svoje bregove.

Od povodnji prizadeti trpe sami svojo škodo. Drugače pa se californijskem farmerju letos zopet obeta bogata pšenična žetev, ako nas ne zadene ne pričakovana neizgoda, kakor: rja, mraz ali kaj drugega.

Živinorejci veselih obrazov jezdijo po bogato zelenjem obraščenih pašnikih, kjer se jim živina pase.

Kokosjereja, ki je močno razvita v naši okolici, donša malim farmerjem precejšnje dohodke, ampak ne, kar bi morala. Je navadno, vsak spomlad, ko kokoši več ležejo, da so jajca poceni. Sedaj so jajca tu na farmi, prvevrste vredna 15 centov dueat. Kurja piča pa je po stari ceni ravnotako kakor takrat, ko so plačevali 30 ali 35 centov za dueat.

Istotako je z mlekom. Kadar imaš več živinske hrane toliko manj ti mlekarna plača za mleko.

V našem Tulare okraju imamo dve veliki mlekarni, eno v Tipton, druga je v Tulare. Te kompanije imajo svoje truoče, ki dvakrat na dan po deželi pobirajo pri svojih naročnikih mleko.

Za mleko ti plačajo enkrat na mesec toliko, da njim ostane dobiček. Vsaka kangla mleka v mlekarno pripeljana je "gradirana." Za mleko prve vrste. No. 1. Test 3, 5 ali 4. ti plačajo več kakor za nižjo kvaliteto. Po današnji ceni, ti tukaj dve dobri kravi prineseta okrog trideset dolarjev na mesec.

Pozdrav in vesele velikonočne praznike!

OPERA V NEW YORK HIPPODROME

New York Hippodrome Opera Company vprizarja opere skoro vsak dan v Hippodrome na 43rd St. in 6th Ave., po ljudskih cenah od 50c do \$1.

Prihodnje predstave bodo:
Faust, 1. aprila
Madame Butterfly, 2. aprila (popoldne)
Othello, 3. aprila

Zaradi pomanjkanja prostora smo izbrali samo "Kraljico Dnevne Izgode" izpostili.

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteka. Naprimer: — 3. 25. 38

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 25. marca 1938

Posiljite pravočasno, da nam pripravite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

VLAK RAZTRGAL HUZARJA IN KONJA.

V sedmem okraju Budimpešte se je primerila te dni huda nesreča. Neki huzar je skušal prekoračiti železniško progo v trenutku, ko je udaril signal za spustitev zatvornic čez železniški prelaz. Huzar na konju je običal med zatvornicami. Pridrvel je vlak, ki je tako oplašil konja, da je žival planila z jezdecem vred lokomotivi naproti. Vlak je konja najprej

odrl na tla, potem pa raztrgal žival in huzarja.

Potres v Banjaluki.

Te dni malo pred 9. zvečer so v Banjaluki občutili spet močnejši potresni sunek, ki pa ni povzročil nobene škode. V Banjaluki so bili tudi lani večkrat močni potresi, a strokovnjaki so izjavili da so taki pojavi lokalni ter povzročeni od vdiranja podzemskih jam.

SLOVENSKE KNJIGE

Vsakovrstne slovenske knjige naših priznanih pisateljev; prevodi del svetovnoznanih mojstrov; gospodarske, gospodinjske in poučne knjige; igre itd.

KNJIGARNA Glas Naroda

216 West 18th Street

New York City

JAZ GREM TO LETO V STARO DOMOVINO

JAZ TUDI! POTUJVA SKUPAJ Z MOJO PRILJUBLJENO PROGO, CUNARD WHITE STAR.

Poseben izlet pod osebnim vodstvom v Jugoslavijo na največjem in najhitrejšem parniku

QUEEN MARY ...11. Maja

BRITANNIC 14. maja GEORGIC 28. maja

Prilika, da se pridružite velikemu številu vaših rojakov, potujočih to leto v domovino, vam bo napravila potovanje veselo in nepozabno.

Dosti zabave na parniku. Razkošne kabine, izborna kuhinja, brezplačno vino v tretjem razredu, uljudna postrežba

Za pojasnila vprašajte

LEO ZAKRAJŠEK
GENERAL TRAVEL SERVICE
302 E. 72nd St., New York, N. Y.

CUNARD WHITE STAR

SPOMINI IZ CLEVELANDA

Piše **FRANCES PATIA**

Kot se sliši, bo šlo letos zopet po številu rojakov na obisk v domovino. To je lepo, posebno kadar ima še svoje.

Kdor jih pa nima, je boljše, gre malo po tej deželi. Videl bo mnogo zanimivosti.

Ako želiš najti ljudi iz svojih krajev, pojdi v Cleveland in okolice. Tam dobiš znanca, prijatelja, soseda, sošolca in sodnika.

Svidenje z njimi Vam bo dalo mnogo užitek.

Ako se udeležite njihovih velic in iger, boste videli pravo slovo. Lice te velike metropole.

Čudili se boste (kot sem se jaz) kako lepo govori in poje mladina slovensko. Njihovi glasovi vas ponese v duhu nazaj v naše zlate kraje, kjer ste preželi leta brez-krbne mladosti.

Zeleno zastoj iščeš po manjših aselbinah. Kako lepo je bilo lišati tu rojene fante in dekletke. Peti slovenske pesmi in govoriti čisto slovenščino.

Dvorana je bila nabito polna, vse je bilo mirno, da si slišal vsako besedo igralcev.

Da, k takim prireditvam bi izplačalo iti tudi od daleč.

Tako ganljivo Ti je pri srečanju prideš v to ali ono hišo in lišiš domače hčerke peti, zaljubljeni nagelne in rožmarin, ste znane nam pesnice, kot smo jih me v mladosti.

Da Slovenci ljubimo evelice, je znano. Po njih lahko sodiš, sicer žive naši ljudje.

Ko sem stopila k Moharju na St. Clair nisem mogla odtrgati pogleda od bršlina, ki pokriva

veliko okno. Mrs. Mohar mora imeti nežno roko, da pod njo uspeva taka rastlina.

Pri Lužarjevih so hčerke in sin tako zbrano peli, mati (Čednikova iz Retiji) pa peče take potice, da jo vzamejo za kuharico, kjer je kaka ohcet.

Pri Vidmarjevih smo se gostili s klobasami in vinom, naročili so se na list. Soseda Mrs. Maček, nam je povedala, da je doma iz "Pekla". Kdo bi si mislil, da se dobe tam take fajne ženske.

Mrs. Sarke se vedno pridno sruče po kuhinji svoje restavracije.

Mrs. Odlazek hodi pridno v šolo za "papir". Želim ji obilo uspeha.

Mrs. Vesel na Daniel Street je naobražena žena. Zanima se za napredek, pohaja v šolo. Zela bi, da bi bilo več takih Politočank.

Mrs. Benedict mi je obljubila, da se oglasi v listu ter opiše pomino "Cankarjeva igra, ki em jo imela čast videti v januarju t. l. v S. N. D. Kaj ta tega zastoj iščeš po manjših aselbinah. Kako lepo je bilo lišati tu rojene fante in dekletke. Peti slovenske pesmi in govoriti čisto slovenščino.

Dvorana je bila nabito polna, vse je bilo mirno, da si slišal vsako besedo igralcev.

Da, k takim prireditvam bi izplačalo iti tudi od daleč.

Tako ganljivo Ti je pri srečanju prideš v to ali ono hišo in lišiš domače hčerke peti, zaljubljeni nagelne in rožmarin, ste znane nam pesnice, kot smo jih me v mladosti.

Da Slovenci ljubimo evelice, je znano. Po njih lahko sodiš, sicer žive naši ljudje.

Ko sem stopila k Moharju na St. Clair nisem mogla odtrgati pogleda od bršlina, ki pokriva

mize, one ji iz poljubi odgovore, da bodo servirale kavo po programu.

Mrs. Asegg je Sinceva iz Retij. Imajo lepo moderno urejeno trgovino, ki sta si jo zakonca s pridnim rokami pridobila.

Krojač Gornek si pri šivanki obuja spomine mladih let. Prijazna ženska mu ob strani kratki čas.

Toliko pesmi kot jih zna Mr. Prijatelj na "Hribu", menda ne zna nihče. To ga dela mladega. Pel je cel zvečer, pa jih

je še ostalo za drugo soboto. Žal, da mi ni bilo mogoče odzvati se vabilu.

Ko sem obiskala Sodražane, so pa bili zaposleni s klobasami. Louis Campa in njegova Johanea sta mi šla zelo na roko. Hvala!

Mrs. Laurich želim okrevanja. Ako mi bo le čas pripuščaj, se zopet podam v vašo sredo. Naj Vam pomlad prinese obilo cvetja, lepših dni in zdravja!

Mojemu bratrancu in družini kličem: Na zopetno svidenje!

Slovenci v Kanadi

SMRTNA KOSA V KIRKLAND LAKE, ONT.

Z žalostnim srcem naznanjam vsem rojakom in rojakinjam, da smo zopet izgubili iz našega SKP društva priljubljenega člana in rojaka Antona Gornika.

Pokojni A. Gornik je bil zaposlen v Teek-Hughes Mine. V Kirkland Lake in drugič prišel lansko leto v juniju mesecu in zopet začel v isti majni delati.

Dne 14. marca tega leta je nastala tragedija, kar štiri mesece je pokopalo pod trideset čevljev debelim kamenjem, ki se je utrgalo in zasulo vse, ki so tam delali. Ponesrečeni so: Albert Lamoreux, Alek Nicols, Harry Pever in naš dragi rojak Anton Gornik, kateri je bil doma od St. Jernca. Dolnji M. barovec.

Rojak zapuščena žene in komaj trinaest mesecev staro hčerko v starem kraju. Potem se je vrnil veličastno z darovitijo sv. maše z leviti dne 23. aprila ob deveti uri dopoldne v katoliški cerkvi na Label Ave, Kirkland Lake.

Več pokojnikovih prijateljev in sorodnikov je prišlo iz dru-

gih mest, da se še enkrat poslovijo od svojega dragega rojaka in sobrata.

Izrekam veliko zahvalo našemu slovenskemu pevskemu društvu "Triglav", katero je zapelo dve pesmi pokojniku v zadnji spomin. V cerkvi s kora smo slišali pesem "Blagor njemu, ki se spočije," na pokopališču pa "Vigred se povrne."

Marsikatero oko je bilo obilito z solzami, ob priliki sprevoda in težko smo se ločili mi vsi v Kirkland Lake od našega nikoli pozabljenega rojaka A. Gornika.

Vence so darovali sledeči: SKP društvo, Odsek HBZ št. 648, Odsek HBZ št. 798, Frank Gazorje, Ogranak, O. G. R. 2134 I. W. O., družina Pavček, Peter Sterk, Frank Virant, Anton Prhne, družina Knafele, slov. pev. društvo "Triglav," SNPJ dr. 103, Teek-Hughes Co. Louis Kozna, K. S. S. Knežine M., S. N. P. Jednota, Dane Raid R. R. Jugoslovanska brača, S. P. S. J., Frank Drazumerič, J. Banec.

Najlepša hvala vsem, kateri ste darovali vence, kakor tudi vsem, ki so dali svoje kare na razpolago ob priliki pogreba, da se je tako vse v največjem redu vršilo.

Tobi, naš dragi rojak, Anton, naj Ti bo lahka kanadska zemlja in v miru počivaj za vedno!

Tvoji žalujoči soprozi in malentni dekletu v starem kraju naše iskreno sožalje.

G. Medosh, tajnik S. K. P. D.

ŠOLA ZA JAPONSKÉ NEVESTE.

Žena uglednega japonskega politika Kenzo Adaci je ustanovila na Japonskem šolo za neveste, kjer se uče gojenke voditi gospodinjstvo proti mesečni ukovini 50 din. Da bi si dekleta pridobila praktične izkušnje, si najamejo v šoli sobe in žive tako skromno, da ne porabijo mesečno več kakor 30 jenov. Med učnimi predmeti so spravljanje cvetja v vaze, pisanje pisem, otroška psihologija, telovadba ter kuhanje japonskih in evropskih jedi.

Večina izmed 63 gojenk je zaročena, toda uprava šole obeta tudi vsem drugim da jim bo poskrbela ženine. Glede kontrole porodov še ni bil dosežen sporazum, in zato še ni padla odločitev, ali naj voditeljica tega japonskega pokreta baronica Išimoto uvede v šolo za neveste tudi predavanje o tem predmetu ali ne.

DOBRA KUCHARICA

šele došla iz starega kraja, želi dobiti dobro delo pri dobrih ljudeh. Le pošteni naj se oglase. Naslov:

JOZEFA ZABASAS c. of John Terria Box 266, Monon, Indiana (3x)

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

Georges Ohnet: **Zadnja Ljubezen**

76

Odšel je in ko se je ozrl, ju je videl še vedno pri vratih, kako gledata za njim. In obšla ga je neka čudna slutnja, da enega teh dveh bitij ne bo nikoli več videl. Hotel se je še enkrat ozreti na oba, da bi spoznal tistega, ki se ga je bila izbrala usoda, pa sta se bila že vrnila v grao. Grajska vrata, mračna pod visečimi vejami, so se mu zdela kakor vhod v grobnice.

XL

Cravantovemu posetu sledečo noč je preživel Armand v silnem razburjenju. Hodil je nemirno po svoji sobi in ni-lil neprestano na to, da je Lucie za vedno odpotovala. Zdelo se mu je, kakor da je obsojen na smrt, da ni nobenega upanja več na pomilostitev in da so mu prišli povedati naj se pripravi na zadnjo pot. Že dva meseca ni bilo nobene vesti od nje. Bila je daleč od njega toda bil je prepričan, da ga ljubi. In skrivaj je gojil nado, da se povrne v Pariz kakor se povrne on. V tem primeru bi bilo izključeno, da bi se kje ne srečala. Kako radostno bi bilo srečanje.

Naenkrat je pa zvedel, da hoče ostati na Skot-kem, pozneje pa vrniti se v Kanado. Torej ga ni ljubila tako globoko, kakor on njo. Dolžil jo je, da nima sreč. Vpraševal se je, ali bi ne bil zločin beljši od trpljenja? V duhu je v cel Lucio, kako se izprehaja ob jezeru s svojo družabnico. Na njenem obrazu je videl senco smrtne žalosti.

Zaman je bilo vse njegovo prizadevanje pragnati ta privid. Neprestano je videl njen obupan obraz in glasno se je vpraševal: Zakaj kaže njen obraz, da trpi enako kakor jaz? In glas, ki se mu je zdelo, da je Luciu, mu je šepetal na uho: Jaz sem prav tako nesrečna kakor ti. Oa je pa odgovarjal prividu: Če si nesrečna, zakaj si odpotovala tako daleč? Zakaj si položila celo morje med sebe in mene? Privid mu je pa odgovarjal:

— Da bi se ne izneverila obljubi, s katero sem se zavezala, da te ne bom nikoli več videla. Če bi bila v tvoji bližini, kdo ve ali bi mogla premagati silno hrepenenje. A če bi se udala, kdo ve, ali bi ne bil konec žalosten? Človek je nampram sebi zelo slab. A moje srce je polno tebe. Ves iz sebe je Armand vzkliknil:

— Nehaj že bežati pred menoj! Kaj zato, naj se zgodi karkoli. Tako ne morem več živeti. Zdelo se mu je, da se Luciu obraz izgublja v megli. Prikazala se mu je manj razločna, kakor da se oddaljuje in njen pojemajoči glas je govoril: — Ti sam dobro veš, da to ne sme biti, ker ostaneš prostovoljno uklenjen v svoje okove zvest dolžnosti, ki si jo potrdil s prisego, zvest

svoji časti. Sam dobro veš, da bi prej umrl, nego prelomil zakonsko zvestobo.

Privid se je počasi izgubljal. Armand, ki je še malo prej bežal pred njim, ga je hotel sedaj zadržati, prikleniti nase v strahu, da ga ne bo nikoli več videl. Toda misli so se mu naenkrat zatemnile in spoznal je, da je čisto sam sredi tišine svoje sobe.

Tedaj ga je obšla silna duševna in telesna peortost. Vse je bilo končano. Treba je bilo spoznati to in najti v sebi dovolj moči za to priznanje. Treba se je bilo sprijazniti z mislijo, da je Lucie zanj mrtva. Groh bi je ne mogel skriti tako dobro kakor prostovoljno izgnanstvo. Odpotovala je, saj je sam zahteval to od nje. Zataj se torej vsa njegova notranjost zdaj upira ločitvi. Kar se je zgodilo, se je moralo zgoditi tako. Lucie ni bila dekle, ki bi se mu udalo, on pa ni bil mož, ki bi zapustil Mino in živel z njo. Ta izhod mu nikoli ni prišel na misel. Nerednega življenja, prepovedane zveze, izgube svojega družabnega položaja, ločitve od prijateljev, zaščevanja sveta, vsega tega bi ne mogel prenesti že iz obzirnosti do Lucie.

Bili so trenutki, ko je govoril sam pri sebi:

— Raje vse, nego te strašne muke. Ko je pa pomislil, kaj bi moral storiti, je začutil v sebi nepremagljiv odpor in tako je živel v razdvojenosti že dva meseca. Spal je malo, bil je že ves izperan in jasno je bilo, da dolgo takega življenja ne bo prenesel. Mina ga je v strahu opazovala, prizadevala si je razvedriti ga. Njena plamenitost ga je globoko ganila. Rad bi ji bil položil glavo v naročje in ostal tako nepremičen zaprtih oči, kakor je počival nekoč v naročju svoje dobre matere. Toda tega poguma ni našel v sebi. Zaničeval je samega sebe in ta zavest mu je bila še hužje breme. Mar ni mogel svobodno razpolagati s svojim življenjem, mar ni imel pravice rešiti se muk s prostovoljno smrtjo?

(Dalje prihodnjic.)

FRANK KERŽE
KNJIGARNA "GLASA NARODA"
216 W. 18th St., New York, N. Y.

Poslajte mi — LETNIKOV "ČASA". Prilagam M. O. za \$

Ime

Naslov

LETNIK "Casa"

STANE S POŠTINO VRED \$1.50

Vsak letnik obsega 12 zvezkov po 32 strani ter ima s prilogo vred nad 400 strani.

Lepše zbirke povesti, pesmi, zanimivosti, poljudnih razprav, koristnih nasvetov, itd., si skoro ne morete predstavljati.

NAROČITE TAKOJ, KAJTI ZALOGA NI VELIKA IN BO KMALU RAZPRODANA

"Glas Naroda"
216 West 18th St., New York, N. Y.

PRIPOROČLJIVO:

Keržetov "Cas" Ko je znani slovensko-ameriški publicist Mr. Frank Kerže, ki piše v "Glasu Naroda" članke "Pod Vaško Lipo", izdajal svojo mesečno revijo "ČAS", je zbiral in objavljval gradivo, ki je trajne vrednosti in pomena... Vsed tega je tiskal nekaj iztisov več, ki so Vam zdaj v obliki letnikov na razpolago... Te letnike lahko dobite pri KNJIGARNI "G. N.", 216 W. 18th St., New York.

"Naši Kraji"

VSAK bi rad šel s svojo družino na obisk v staro domovino in jim razkazal lepote svoje rojstne dežele. Seveda, ta srečna priložnost ni vsakemu dana, pač tukaj je prilika, da prinesete te lepote, ki je vaša dedščina, v vaš dom. Sleherni, ki je imel to knjigo v roki, je bil ginjen. Z radostjo in ponosom jo boste pokazali vašim sosedom.

Slike so v bakrotisku, tiskane na dober papir in samo na eni strani, v velikosti 5 x 7 1/2 inčev.

Ta krasna knjiga vsebujoča 87 slik vas stane samo

\$1

NAROČITE PRI:

Narcize pod Golico
KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 WEST 18th ST., NEW YORK

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

"O tem ni nikakega govora. Saj pa boste tudi zopet kmalu zaposleni z otrokoma."
"Da, od štirih do petih ju bom učila pisati."
Anita se zasmije.
"Kot sem videla, je ž njima še zelo težavno."
"To ne bo dolgo trajalo."
"Pri vaši metodi sem o tem prepričana. — Po čajanki se zopet peljemo vsi skupaj na izprehod."
"Na to se že veselim."
"Malo prej, ko ste ravno prišli v mojo sobo, sem vas prvič videla potro in obupano. Ali vas je tedaj zapustilo prepričanje, da ste obdarjena s srečo?"
Herma se zopet zasmije.
"Ako me ne bi obdajala sreča, pri vas ne bi takoj našla tako razumne pomočnice."
"O, gospica Herma, samo obdržite to prepričanje. Toda — kaj sem še hotela reči — svojega novega šoferja bom tudi kmalu izgubila."
Herma se zgane in jo začudeno pogleda.
"O — kako naj to razumem?"
"Kmalu mu bom odpovedala službo," pravi Anita s porednim nasmehom.
Herma jo radovedno pogleda.
"Ko bi na svojem obrazu ne imeli običajnega ljubeznivega nasmeha, bi mi bilo za Soltana žal, toda če se tako smejete, nimate nič slabega zanj."
"Ali tako verno zaupate v mojo dobroto?"
"Prav trdno!" pravi Herma gorko.
"No, da, Soltan se bo zgodilo nekaj dobrega, toda to ne prihaja od mene, temveč od mojega prijatelja Lundstroma."
"Pri njen imeni, kakor pri vas, občutek, kot bi obadva mogla napraviti samo kaj dobrega," pride skozi Herminine ustnice.
Anita zopet zvedavo pogleda Hermi v obraz. Toda pravi mirno:
"Tudi meni je tako, kolikor se tiče njega. Torej pomislite, Soltana hoče v podjetju namestiti kot inženirja. Inženirja tudi potrebujejo in večeraj je Soltan popravil motor, katerega inženir, ki so ga poklicali iz Kolipa, ni mogel popraviti."
"Sedaj pa Herma zvedavo opazuje Anito.
"To je za Soltana zelo dobro, toda vi boste s tem izgubili zelo dobrega šoferja."
"Ali mislite, da bi me mogle sebične misli napotiti do tega, da bi prepričala kakemu človeku, da ne bi mogel iz moje službe?"
"Ne, tega ne verjamem," odgovori Herma prisrčno.
"Torej, sedaj bo Soltan moj avtomobil vozil samo iz uljudnosti, dokler zanj ne najdem namestnika. Zato ne smemo ž njim več občasno kot s šoferjem."
Herma se nekoliko zasmije.
"To je šlo tudi za vsakega težko, ker v nobenem oziru ni napravil utisa, kot da bi bil rojen za kako odvisno službo."
Anita se smeje ž njo. In sree ji je lahko, odkar se je o tem razgovorila s Hermo, ki ji je v resnici postala ljuba prijateljica.
"Imate prav, gospica Herma; vedno sem čutila nekako oviro proti njemu, kajti vedno se mi je zdel kot kavalir, ki se je prostovoljno žrtvoval za nas."
"Toda Dieter bo zelo žalosten, da ne bo mogel več reči: moj prijatelj šofer tete Anite."
Obe se smejeta in Herma se poslovi, da pogleda za otroci.

Anita pošlje po Franka Soltana. Naročila je, da naj pride v njen salon, da mu ima nekaj povedati.
Zopet ga pričakuje z utripajočim sreem, toda sedaj je vendarle drugačen občutek kot zadnjic. Saj je vedela, da ga ne bo mučila z živjejo, temveč ntu bo sporočila nekaj zelo vselega. Gunnarju je bila hvaležna, da ji je dovolil, da sme Soltana povedati, da bo v službi napredoval in ne sluti, da je Gunnar natančno vedel, kako veliko veselje ji je s tem napravil.
Soltan si ravno umiva svoje umazane roke, ker je v strojni marljivo delal, ko mu sluga naznani, da ga želi njegova gospodinja videti. Podviza se, da naročilo čimprej izvrši, toda ne gre prej, dokler ni umil svojih rok in očistil svoje nohte.
Nekaj minut nato prestopi prag Anitine sobe.
"Ali ima milostljiva gospica za mene kako povelje?"
Lahen nasmeh se razlije čez njene ustnice.
"Ne, sedaj sploh nimam več povelj za vas in sem tega vesela. Sicer pa povelja za vas niso šla posebno rada skozi moje ustnice. Torej kratko — odpušam vas iz službe kot moj šofer."
Soltan prebledi in njegove oči tako zatenne vsled razburjenja, da izgledajo, kot da so črne.
"Ali sem na kak način povzročil vašo nezadovoljnost, milostljiva gospica?" vpraša hripavo.
S porednim nasmehom Anita zmaje z glavo.
"Ne, ne, nikakor ne, toda gospod ravnatelj Lundstrom me je prosil, da vas odpustim iz svoje službe. Za vas ima namreč drugo delo."
Soltan se oddahne, toda pravi trdno in mirno:
"Pa navzlic temu se smatram, da sem obvezan do vas, milostljiva gospica. Iz sebičnosti vas nikakor ne maram pustiti, dokler me potrebujete. Vam sem neizmerno hvaležen, da ste poskusili z menoj in se nočem pokazati nevhvaležnega."
"Toda jaz sem vesela, da mi vas ni treba vtakniti v šoferško obleko. Seveda mi je gospod Lundstrom dal na prosto voljo vas odslužiti, kadar dobim drugega šoferja, toda pojasnila sem mu, da morete tudi kot nameščenec v podjetju toliko časa voziti moj avtomobil, dokler ne dobim novega šoferja. Toda za to bi vas morala seveda presiti."
Soltan potegne z roko čez vročo čelo.

"Dobro, sedaj pa Herma zvedavo opazuje Anito.
"To je za Soltana zelo dobro, toda vi boste s tem izgubili zelo dobrega šoferja."
"Ali mislite, da bi me mogle sebične misli napotiti do tega, da bi prepričala kakemu človeku, da ne bi mogel iz moje službe?"
"Ne, tega ne verjamem," odgovori Herma prisrčno.
"Torej, sedaj bo Soltan moj avtomobil vozil samo iz uljudnosti, dokler zanj ne najdem namestnika. Zato ne smemo ž njim več občasno kot s šoferjem."
Herma se nekoliko zasmije.
"To je šlo tudi za vsakega težko, ker v nobenem oziru ni napravil utisa, kot da bi bil rojen za kako odvisno službo."
Anita se smeje ž njo. In sree ji je lahko, odkar se je o tem razgovorila s Hermo, ki ji je v resnici postala ljuba prijateljica.
"Imate prav, gospica Herma; vedno sem čutila nekako oviro proti njemu, kajti vedno se mi je zdel kot kavalir, ki se je prostovoljno žrtvoval za nas."
"Toda Dieter bo zelo žalosten, da ne bo mogel več reči: moj prijatelj šofer tete Anite."
Obe se smejeta in Herma se poslovi, da pogleda za otroci.

Anita pošlje po Franka Soltana. Naročila je, da naj pride v njen salon, da mu ima nekaj povedati.
Zopet ga pričakuje z utripajočim sreem, toda sedaj je vendarle drugačen občutek kot zadnjic. Saj je vedela, da ga ne bo mučila z živjejo, temveč ntu bo sporočila nekaj zelo vselega. Gunnarju je bila hvaležna, da ji je dovolil, da sme Soltana povedati, da bo v službi napredoval in ne sluti, da je Gunnar natančno vedel, kako veliko veselje ji je s tem napravil.
Soltan si ravno umiva svoje umazane roke, ker je v strojni marljivo delal, ko mu sluga naznani, da ga želi njegova gospodinja videti. Podviza se, da naročilo čimprej izvrši, toda ne gre prej, dokler ni umil svojih rok in očistil svoje nohte.
Nekaj minut nato prestopi prag Anitine sobe.
"Ali ima milostljiva gospica za mene kako povelje?"
Lahen nasmeh se razlije čez njene ustnice.
"Ne, sedaj sploh nimam več povelj za vas in sem tega vesela. Sicer pa povelja za vas niso šla posebno rada skozi moje ustnice. Torej kratko — odpušam vas iz službe kot moj šofer."
Soltan prebledi in njegove oči tako zatenne vsled razburjenja, da izgledajo, kot da so črne.
"Ali sem na kak način povzročil vašo nezadovoljnost, milostljiva gospica?" vpraša hripavo.
S porednim nasmehom Anita zmaje z glavo.
"Ne, ne, nikakor ne, toda gospod ravnatelj Lundstrom me je prosil, da vas odpustim iz svoje službe. Za vas ima namreč drugo delo."
Soltan se oddahne, toda pravi trdno in mirno:
"Pa navzlic temu se smatram, da sem obvezan do vas, milostljiva gospica. Iz sebičnosti vas nikakor ne maram pustiti, dokler me potrebujete. Vam sem neizmerno hvaležen, da ste poskusili z menoj in se nočem pokazati nevhvaležnega."
"Toda jaz sem vesela, da mi vas ni treba vtakniti v šoferško obleko. Seveda mi je gospod Lundstrom dal na prosto voljo vas odslužiti, kadar dobim drugega šoferja, toda pojasnila sem mu, da morete tudi kot nameščenec v podjetju toliko časa voziti moj avtomobil, dokler ne dobim novega šoferja. Toda za to bi vas morala seveda presiti."
Soltan potegne z roko čez vročo čelo.

"Dobro, sedaj pa Herma zvedavo opazuje Anito.
"To je za Soltana zelo dobro, toda vi boste s tem izgubili zelo dobrega šoferja."
"Ali mislite, da bi me mogle sebične misli napotiti do tega, da bi prepričala kakemu človeku, da ne bi mogel iz moje službe?"
"Ne, tega ne verjamem," odgovori Herma prisrčno.
"Torej, sedaj bo Soltan moj avtomobil vozil samo iz uljudnosti, dokler zanj ne najdem namestnika. Zato ne smemo ž njim več občasno kot s šoferjem."
Herma se nekoliko zasmije.
"To je šlo tudi za vsakega težko, ker v nobenem oziru ni napravil utisa, kot da bi bil rojen za kako odvisno službo."
Anita se smeje ž njo. In sree ji je lahko, odkar se je o tem razgovorila s Hermo, ki ji je v resnici postala ljuba prijateljica.
"Imate prav, gospica Herma; vedno sem čutila nekako oviro proti njemu, kajti vedno se mi je zdel kot kavalir, ki se je prostovoljno žrtvoval za nas."
"Toda Dieter bo zelo žalosten, da ne bo mogel več reči: moj prijatelj šofer tete Anite."
Obe se smejeta in Herma se poslovi, da pogleda za otroci.

Anita pošlje po Franka Soltana. Naročila je, da naj pride v njen salon, da mu ima nekaj povedati.
Zopet ga pričakuje z utripajočim sreem, toda sedaj je vendarle drugačen občutek kot zadnjic. Saj je vedela, da ga ne bo mučila z živjejo, temveč ntu bo sporočila nekaj zelo vselega. Gunnarju je bila hvaležna, da ji je dovolil, da sme Soltana povedati, da bo v službi napredoval in ne sluti, da je Gunnar natančno vedel, kako veliko veselje ji je s tem napravil.
Soltan si ravno umiva svoje umazane roke, ker je v strojni marljivo delal, ko mu sluga naznani, da ga želi njegova gospodinja videti. Podviza se, da naročilo čimprej izvrši, toda ne gre prej, dokler ni umil svojih rok in očistil svoje nohte.
Nekaj minut nato prestopi prag Anitine sobe.
"Ali ima milostljiva gospica za mene kako povelje?"
Lahen nasmeh se razlije čez njene ustnice.
"Ne, sedaj sploh nimam več povelj za vas in sem tega vesela. Sicer pa povelja za vas niso šla posebno rada skozi moje ustnice. Torej kratko — odpušam vas iz službe kot moj šofer."
Soltan prebledi in njegove oči tako zatenne vsled razburjenja, da izgledajo, kot da so črne.
"Ali sem na kak način povzročil vašo nezadovoljnost, milostljiva gospica?" vpraša hripavo.
S porednim nasmehom Anita zmaje z glavo.
"Ne, ne, nikakor ne, toda gospod ravnatelj Lundstrom me je prosil, da vas odpustim iz svoje službe. Za vas ima namreč drugo delo."
Soltan se oddahne, toda pravi trdno in mirno:
"Pa navzlic temu se smatram, da sem obvezan do vas, milostljiva gospica. Iz sebičnosti vas nikakor ne maram pustiti, dokler me potrebujete. Vam sem neizmerno hvaležen, da ste poskusili z menoj in se nočem pokazati nevhvaležnega."
"Toda jaz sem vesela, da mi vas ni treba vtakniti v šoferško obleko. Seveda mi je gospod Lundstrom dal na prosto voljo vas odslužiti, kadar dobim drugega šoferja, toda pojasnila sem mu, da morete tudi kot nameščenec v podjetju toliko časa voziti moj avtomobil, dokler ne dobim novega šoferja. Toda za to bi vas morala seveda presiti."
Soltan potegne z roko čez vročo čelo.

"Dobro, sedaj pa Herma zvedavo opazuje Anito.
"To je za Soltana zelo dobro, toda vi boste s tem izgubili zelo dobrega šoferja."
"Ali mislite, da bi me mogle sebične misli napotiti do tega, da bi prepričala kakemu človeku, da ne bi mogel iz moje službe?"
"Ne, tega ne verjamem," odgovori Herma prisrčno.
"Torej, sedaj bo Soltan moj avtomobil vozil samo iz uljudnosti, dokler zanj ne najdem namestnika. Zato ne smemo ž njim več občasno kot s šoferjem."
Herma se nekoliko zasmije.
"To je šlo tudi za vsakega težko, ker v nobenem oziru ni napravil utisa, kot da bi bil rojen za kako odvisno službo."
Anita se smeje ž njo. In sree ji je lahko, odkar se je o tem razgovorila s Hermo, ki ji je v resnici postala ljuba prijateljica.
"Imate prav, gospica Herma; vedno sem čutila nekako oviro proti njemu, kajti vedno se mi je zdel kot kavalir, ki se je prostovoljno žrtvoval za nas."
"Toda Dieter bo zelo žalosten, da ne bo mogel več reči: moj prijatelj šofer tete Anite."
Obe se smejeta in Herma se poslovi, da pogleda za otroci.

Anita pošlje po Franka Soltana. Naročila je, da naj pride v njen salon, da mu ima nekaj povedati.
Zopet ga pričakuje z utripajočim sreem, toda sedaj je vendarle drugačen občutek kot zadnjic. Saj je vedela, da ga ne bo mučila z živjejo, temveč ntu bo sporočila nekaj zelo vselega. Gunnarju je bila hvaležna, da ji je dovolil, da sme Soltana povedati, da bo v službi napredoval in ne sluti, da je Gunnar natančno vedel, kako veliko veselje ji je s tem napravil.
Soltan si ravno umiva svoje umazane roke, ker je v strojni marljivo delal, ko mu sluga naznani, da ga želi njegova gospodinja videti. Podviza se, da naročilo čimprej izvrši, toda ne gre prej, dokler ni umil svojih rok in očistil svoje nohte.
Nekaj minut nato prestopi prag Anitine sobe.
"Ali ima milostljiva gospica za mene kako povelje?"
Lahen nasmeh se razlije čez njene ustnice.
"Ne, sedaj sploh nimam več povelj za vas in sem tega vesela. Sicer pa povelja za vas niso šla posebno rada skozi moje ustnice. Torej kratko — odpušam vas iz službe kot moj šofer."
Soltan prebledi in njegove oči tako zatenne vsled razburjenja, da izgledajo, kot da so črne.
"Ali sem na kak način povzročil vašo nezadovoljnost, milostljiva gospica?" vpraša hripavo.
S porednim nasmehom Anita zmaje z glavo.
"Ne, ne, nikakor ne, toda gospod ravnatelj Lundstrom me je prosil, da vas odpustim iz svoje službe. Za vas ima namreč drugo delo."
Soltan se oddahne, toda pravi trdno in mirno:
"Pa navzlic temu se smatram, da sem obvezan do vas, milostljiva gospica. Iz sebičnosti vas nikakor ne maram pustiti, dokler me potrebujete. Vam sem neizmerno hvaležen, da ste poskusili z menoj in se nočem pokazati nevhvaležnega."
"Toda jaz sem vesela, da mi vas ni treba vtakniti v šoferško obleko. Seveda mi je gospod Lundstrom dal na prosto voljo vas odslužiti, kadar dobim drugega šoferja, toda pojasnila sem mu, da morete tudi kot nameščenec v podjetju toliko časa voziti moj avtomobil, dokler ne dobim novega šoferja. Toda za to bi vas morala seveda presiti."
Soltan potegne z roko čez vročo čelo.

"Dobro, sedaj pa Herma zvedavo opazuje Anito.
"To je za Soltana zelo dobro, toda vi boste s tem izgubili zelo dobrega šoferja."
"Ali mislite, da bi me mogle sebične misli napotiti do tega, da bi prepričala kakemu človeku, da ne bi mogel iz moje službe?"
"Ne, tega ne verjamem," odgovori Herma prisrčno.
"Torej, sedaj bo Soltan moj avtomobil vozil samo iz uljudnosti, dokler zanj ne najdem namestnika. Zato ne smemo ž njim več občasno kot s šoferjem."
Herma se nekoliko zasmije.
"To je šlo tudi za vsakega težko, ker v nobenem oziru ni napravil utisa, kot da bi bil rojen za kako odvisno službo."
Anita se smeje ž njo. In sree ji je lahko, odkar se je o tem razgovorila s Hermo, ki ji je v resnici postala ljuba prijateljica.
"Imate prav, gospica Herma; vedno sem čutila nekako oviro proti njemu, kajti vedno se mi je zdel kot kavalir, ki se je prostovoljno žrtvoval za nas."
"Toda Dieter bo zelo žalosten, da ne bo mogel več reči: moj prijatelj šofer tete Anite."
Obe se smejeta in Herma se poslovi, da pogleda za otroci.

Iz slovenskih naselbin

DRUSTVENO ŽIVLJENJE V DETROITU

Ko pridem sinoci domov, pa čitam v Glasu Naroda v Peter Zgagovi koloni o času pokore. Prav ti je, Zgaga, zakaj se pa ne počiš računati? Ako bi znal, pa bi preračunal, koliko ga porabiš na lefo, pa bi ga toliko napravil, da bi ga imel dosti. Saj tako delamo mi tukaj v Detroitu. Le pridi sem to poletje, pa se boš sam prepričal; še bolj starega boš dobil.
Pač pa je nekaj drugega, kar mi vsi pogrešamo in to je delo. Tam se delajo pokore in kesanja, kdor ni nič prihranil, seveda najbolj občuti, pač pa imamo tudi v tem upanje. Seveda, kdaj se bo to upanje izpolnilo, je pa drugo vprašanje. Prišlo pa bo!
Fordova družba je naredila za leto 1938 program, da bo v tem letu potrošila 42 milijonov dolarjev za nove tovorne in masinerije. Ena teh tovarn je sedaj dokončana. Tri še večje so pa sedaj v delu in delajo noč in dan, torej zastoj jih ne delajo. Govorice se širijo, da se bo zaprla za par tednov, ko se pa zopet prične, bo pa vsem plača vrgana. Saj to se že danes povsod dogaja. Drugače se pa nam obeta za drugo polovico leta zelo dobra sezona.
Ker se pa sedaj bolj slabo dela, naši Slovenci ne držijo svojih rok križem, pač so pa zelo delavni, najbolj pri družtvih. Pred par tedni nam je pevski zbor "Svoboda" priredil lep koncert v Delavskem domu. Zadnje vedelo je zopet "Svoboda" pela v Omira Cafe, tako da se jo imeli priliko poslušati tudi drugi narodi. V resnici je bilo zelo lepo. Le tako naprej. "Svoboda!"
Ni pa samo to. Na zapadni strani se zelo pridno učijo igro "Rokovnjači," ki jo bodo priredili enkrat to poletje na prostem na Hrvatovi farmi. Natančno bom poročal pozneje.
Nekaj zanimivega nas pa čaka v nedeljo 3. aprila v Delavskem domu na 437 Livernois. Mladinski pevski zbor pod vodstvom ženskega odseka Slov. Nar. Dona, bo priredil svoj koncert. Nastopilo bo čez 50 otrok od 6 do 16 let. Bil sem navzoč pri vajah in sem videl žrtve voditeljev, predno se more kaj takega primesti na oder. Mr. Berlisk je že neštokrat pokazal svojo značajnost, ali sedaj je pa prešel samega sebe. Da je pa seveda treba učiti kretnje, se je v resnici pokazal mojstra. Jakob Gorup bo žejiser in Mimi W. Meisel ravnateljica. Ta mladinski pevski zbor se je v tem kratkem času naučil precej slovenskih in angleških pesni, kakor tudi eno opereto "Merry Company" v treh dejstvih. Kakor je meni znano, je bil prvi mladinski zbor organiziran v Trbovljah na Slovenskem, ki je žel velike uspehe v Ljubljani, Zagrebu, Pragi in Parizu, ki je pokazal, da tudi slovenski pesni pripada odlično mesto na polju svetovne glasbe.
V Ameriki imamo danes 9 mladinskih zborov in vsi voditelji in stariši vedo, kake so žrtve. Zatorej ne zamudite te prilike, pridite in dajte korajžo naši slovenski mladini. Ako se bo pokazal tukaj uspeh, bo Slovenski Nar. Dom doprinesel še eno žrtve, ki bo še večja, in to je, da se bodo nabavili instrumenti. Mr. Verhove bo pripeljal učence in Pontiacu in nam bo pokazali, kaj so se pod njegovim vodstvom naučili.
Ker je pa moj dobit z preveč dolg naj samo v kratkem povem, da nas na velikonočno nedeljo obišče društvo "Zarja" iz Cleveland, O., ki priredi igro "Zrimko-Frankopanka." V te namene je zarentana največja dvorana v Detroit, Orchestra Hall, ker za to igro je velikansko zanimanje med vsemi Jugoslavlani, kakor tudi med tujci. Torej naj zadostuje za danes.
Na svidenje v nedeljo 3. aprila, kakor tudi na velikonočno nedeljo!
Pozdrav vsem čitateljem Glasa Naroda, posebno pa Peter Zgagi, in upam, da se letos vidimo!
A. M. Meyers.

O DELU IN POLITIKI V GOWANDI
(Nadaljevanje z 3. strani.)
Gowandi, ne bo dolgo, ko bodo tudi naši nasprotniki izpregledali, in mesteca Gowanda se bo zopet znašlo v Ameriki, ne pa, kakor je sedaj izgledalo, da je v rokah Hitlerjevih nazijev.
Če bodo pa delavci spali spanje kralja Matjaža, potem nam bodo še za naprej diktirali moške v mestnih odborih, kateri se potom volilnega zakonika države New York nimajo niti pravice kandidirati v naše mestne odbore.
Zli se mi, da bo vzeta metla v roke in se bo počistilo našo mestno hišo nekega dne, kateri ni več hudo daleč. Torej na delo, fantje in dekleta!
Mogoče bi si kateri čitateljev mislil, da pa le ne more biti v Gowandi tako zagrižen mestni odbor, in da ni resnica, kar Ja-

nez piše v javnost. Predočil bom samo eno stvar, katera se je pričela dne 22. marca t. l.
V Gowandi je večina davkoplačevalcev brez dela. Mestni očetje so apelirali na vlado v Washingtonu za denar, da bi se uposlilo okrog 60 mež pri javnih delih. Denar so dobili in začeli s tlekovanjem dveh cest, na katerih se nahajata dve hiši. Zadnje leto so začeli oče župan prodajati "lote" na svoji planjavi, zgradili sta se dve hiši in ena je last tukaj rojenega Slovence. Sedaj pa, da se cena tem lotom zviša in da bo nekdo imel pri tem profit,

se je začelo tam z delom. Mestni očetje so zaposlili ne govanskih davkoplačevalcev, kateri so brez dela, da bi imeli malo zaslazka, nego Indijance, kateri žive izven naselbine.
Oglasil se bom še v bližnji bodočnosti iz Gowande.
Pozdrav!
NESREČA V GLINTON, IND.
Dne 22. marca je Mary Rom tako nesrečno padla po stopnicah, da si je zlomila nogo v stegnu. Zlaj se nahaja v bolnišnici v Vermillion county.

JAZ GREM NA OBISK V JUGOSLAVIJO

JAZ TUDI POJDIVA SKUPAJ S CUNARD WHITE STAR LINE, MOJO PRILJUBLJENO LINIJO

NA VSAK NAČIN ODPUTUJTE S **QUEEN MARY**

z največjim ekspresnim parnikom na svetu, ki obenem z drugimi slavnimi Cunard White Star parniki

AQUITANIA BRITANNIC GEORGIC

vzdržuje redno tedensko službo preko Atlantika.

POSEBEN IZLET ZA EVHARISTIČNI KONGRES na **QUEEN MARY . . . 11. maja**
BRITANNIC . . . 14. MAJA

V spremstvu izvežbanega spremljevalca.

Za informacije vprašajte vašega lokalnega agenta ali pa —

CUNARD WHITE STAR
25 Broadway New York

se je začelo tam z delom. Mestni očetje so zaposlili ne govanskih davkoplačevalcev, kateri so brez dela, da bi imeli malo zaslazka, nego Indijance, kateri žive izven naselbine.
Oglasil se bom še v bližnji bodočnosti iz Gowande.
Pozdrav!
NESREČA V GLINTON, IND.
Dne 22. marca je Mary Rom tako nesrečno padla po stopnicah, da si je zlomila nogo v stegnu. Zlaj se nahaja v bolnišnici v Vermillion county.

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vselej naše dolgotrajne skušnje vam zmoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskhati, da je potovanje uobno in hitro. Zato se zagnano obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodli prošnje za povratna dovoljenja potni liste, vizije in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam vam da hote poteni in udobno potovati.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

VSE PARNIKE

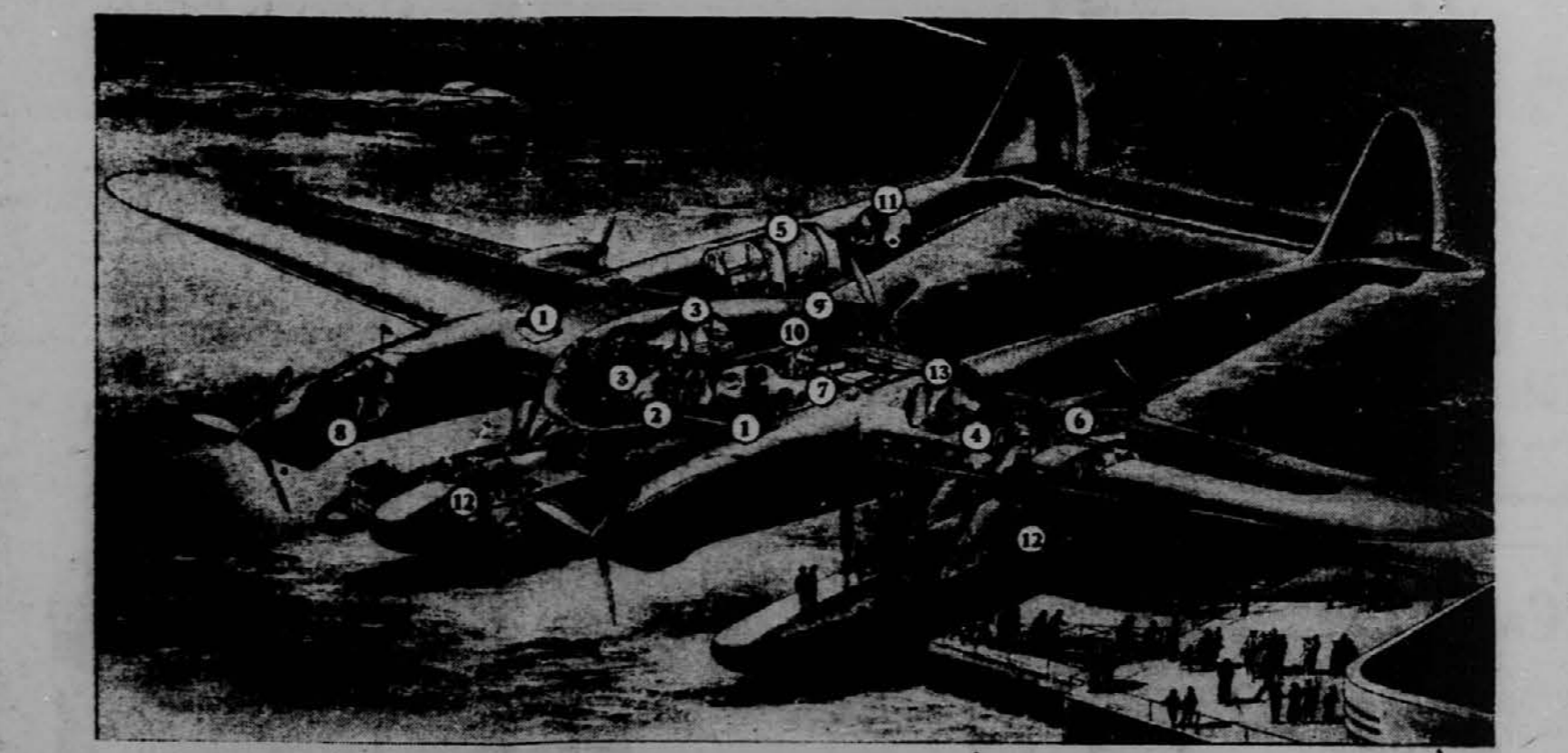
in LINIJE ki so važne za Slovence zastopa: **SLOVENIC PUBL. CO.** YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 1. aprila: Bremen v Bremen
- 2. aprila: Conte di Savoia v Genoa
- 6. aprila: Queen Mary v Cherbourg Paris v Havre
- 9. aprila: Saturnia v Trst
- 14. aprila: Europa v Bremen
- 16. aprila: Rex v Genoa
- 20. aprila: Lafayette v Havre Aquitania v Cherbourg
- 22. aprila: Bremen v Bremen Roma v Genoa
- 27. aprila: Queen Mary v Cherbourg Ile de France v Havre
- 30. aprila: Paris v Havre Conte di Savoia v Genoa
- 2. maja: Europa v Bremen
- 4. maja: Normandie v Havre New York v Hamburg
- 6. maja: Vulcania v Trst
- 10. maja: Bremen v Bremen
- 11. maja: Queen Mary v Cherbourg Hansa v Hamburg
- 12. maja: Champlain v Havre
- 14. maja: Rex v Genoa
- 18. maja: Normandie v Havre Europa v Bremen
- 21. maja: Saturnia v Trst
- 25. maja: Queen Mary v Cherbourg
- 27. maja: Lafayette v Havre Bremen v Bremen
- 28. maja: Conte di Savoia v Genoa
- 1. junija: New York v Hamburg Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
- 3. junija: Europa v Bremen
- 4. junija: Roma v Genoa
- 7. junija: Ile de France v Havre
- 8. junija: Queen Mary v Cherbourg Hansa v Hamburg
- 11. junija: Rex v Genoa Columbus v Bremen Champlain v Havre
- 15. junija: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Bremen v Bremen
- 18. junija: Normandie v Havre Bremen v Bremen
- 18. junija: Conte di Savoia v Genoa Aquitania v Cherbourg
- 21. junija: Lafayette v Havre Europa v Bremen
- 22. junija: Queen Mary v Cherbourg Ile de France v Havre
- 25. junija: Vulcania v Trst
- 29. junija: New York v Hamburg Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
- 2. julija: Bremen v Bremen Champlain v Havre Rex v Genoa

NACRT NAJVEČJEGA POTNIŠKEGA AEROPLANA

Seversky Aircraft Corporation v Farmingdale, L. I., je izdelala načrt za aeroplan, ki bo imel prostora za 120 potnikov. Številke pomenijo: 1. skladišče in promenada; 2. bara; 3. kontrolni most častnika; 4, 5, 6, 7 kabine; 8 in 9 stroji; 10 in 11 kabine za moštvo; 12 prostor za prtljago in 13 most za izkrcanje.

(Dobro, sedaj pa Herma zvedavo opazuje Anito. . .)